

Кәсіптік стандарт: «Трикотаж, тоқыма, галантерея бұйымдарының технологиясы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Трикотаж, тоқыма, галантерея бұйымдарының технологиясы" кәсіби стандарты "кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5-тармағына сәйкес әзірленді және трикотаж, тоқыма, галантерея бұйымдарының технологиялары саласындағы жеңіл өнеркәсіп саласындағы біліктілік талаптары мен еңбек функцияларының деңгейлерін белгілеу және бағалау, біліктілік деңгейіне қойылатын талаптарды айқындауға арналған.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) білім – кәсіби тапсырма шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерттелген және игерілген ақпарат

2) бейресми білім – оқу орнын, мерзімдері мен нысанын есепке алмай көрсетілетін білім беру қызметтерін ұсынатын ұйымдар жоспарлаған, ұйымдастырған және жүзеге асыратын және оқыту нәтижелерін растайтын құжатты берумен сүйемелденетін білім беру түрі

3) дағды – кәсіби тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану мүмкіндігі

4) трикотаж – арнайы машиналардың көмегімен жіптерді тоқу арқылы алынған мата, бұл серпімді және ыңғайлы бұйымдар жасауға мүмкіндік береді

5) технологиялық процестер – тоқыма және тоқыма бұйымдарын өндірудің барлық кезеңдерінің сипаттамасы, соның ішінде материалдарды таңдау, тоқу, тоқу, әрлеу және әрлеу

6) өнім сапасы – өндірістің әртүрлі кезеңдеріндегі сапаны бақылау стандарттары мен әдістері, соның ішінде беріктік, тозуға төзімділік және басқа да сипаттамалар

7) материалдары – әр түрлі талшықтар мен иірілген жіптердің, сондай-ақ өндірісте қолданылатын тоқыма материалдарының сипаттамалары мен қасиеттері

8) дизайн және сән – дизайн шешімдерінің тоқыма және құрғақ тауарлар өндірісіне және маркетингіне әсері, соның ішінде түс және текстуралық шешімдер

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БТБА – Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы

2) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

3) ҚРҰС – Қазақстан Республикасының ұлттық стандарты

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Трикотаж, тоқыма, галантерея бұйымдарының технологиясы

5. Кәсіптік стандарттың коды: С13999146

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

С Өңдеу өнеркәсібі

13 Тоқыма бұйымдарының өндірісі

13.9 Тоқылған және трикотаж маталарды өндіру

13.99 Басқа топтамаларға енгізілмеген өзге де тоқыма бұйымдарын өндіру

13.99.9 Басқа топтамаларға енгізілмеген басқа тоқыма бұйымдарын өндіру

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Стандарт трикотаж, тоқыма және галантерея бұйымдарын әзірлеу, өндіру және сапасын бақылау саласындағы білім мен дағдыларды қоса алғанда, біліктілік деңгейіне (мамандарға) қойылатын талаптарды айқындайды, сондай-ақ осы саладағы өндірістік процестерді, сапа стандарттары мен инновацияларды қамтиды.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

2) Үлгілерді сараптаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

3) Кеттельші - 3 СБШ-нің деңгейі

4) Сабақтаушы - 3 СБШ-нің деңгейі

5) Үлгілерді сараптаушы - 3 СБШ-нің деңгейі

6) Дессинатор - 4 СБШ-нің деңгейі

8) Сабақтаушы - 4 СБШ-нің деңгейі

9) Өндірістік бөлімнің бірінші санатты инженер-технологы - 6 СБШ-нің деңгейі

10) Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары - 8 СБШ-нің деңгейі

11) Кәсіпорын директоры - 7 СБШ-нің деңгейі

12) Тоқу-тігу жабдығының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі

13) Матаны өңдеуші - 3 СБШ-нің деңгейі

14) Бояуларды араластырушы аппаратшы - 3 СБШ-нің деңгейі

15) Өрт сөндіретін қолғаптарды ылғалдандырушы - 3 СБШ-нің деңгейі

16) Үлгілерді сараптаушы - 3 СБШ-нің деңгейі

17) Техник-технолог (жалпы бейін) - 4 СБШ-нің деңгейі

- 18) Тоқыма Қондырғыны сабақтаушы - 4 СБШ-нің деңгейі
 19) Ткач - 4 СБШ-нің деңгейі
 20) Матаны өңдеуші - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

10. Кәсіптің карточкасы «Үлгілерді сараптаушы»:			
Топтың коды:	7532-9		
Қызмет атауының коды:	7532-9-005		
Кәсіптің атауы:	Үлгілерді сараптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	46-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (46-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 22 маусымдағы № 244 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 маусымда № 20890 болып тіркелді. Үлгілерді сараптаушы (3 разряд, 28-Параграф)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қарастырылмаған		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9329-3-027 - Шикізаттарды жаюшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Үлгілерді орналастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Үлгілердің контурларын орналастыру және сызу 2. Үлгілердің өлшемдері мен пішіндерін анықтау үшін сызбалар мен техникалық тапсырмаларды талдау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Үлгілердің контурларын орналастыру және сызу	Дағды 1: Қарапайым бұйымдардың үлгілерін орналастыру	Машықтар:	
		3 разряд 1. Әр түрлі материалдардағы эскиздер бойынша немесе эскиздерсіз орналасу және әрлеу бөлшектерінің, бөкселердің, төсек-орын және үстел төсеніштерінің, кашненің, шарфтардың, шарфтардың, әр түрлі қақпақтардың, басқа да бұйымдар мен ойыншықтар өндірісіндегі бөлшектердің контурларын белгіленген техникалық шарттарға, материалдарды тұтынудың рұқсаттары мен нормаларына сәйкес сызу; 2. Бөлшектерге деректемелердің эскиздерін салу, бұйымның жекелеген бөлшектерін өңдеу орындарын белгілеу; 3. Трафарет бойынша алынған макеттің дайын эскизінің анық емес сызықтарын бормен белгілеу; 4. Машиналарда бұйымдардың үлгілерінің бөлшектерінің алаңдарын өлшеу; 5. Үлгілердің аудандарын анықтау нәтижелерін жазу	

		Білімдер: 3 разряд 1. Бұйым бөлшектерінің контурларын өрнектерін ұтымды орналастыру және сызу ережесі; 2. Материалдардың түрлері мен қасиеттері; 3. Төсеу әдістері; 4. Нормативтік-техникалық құжаттама; 5. Үлгілердің аудандарын өлшеу әдістері мен әдістері; 6. Өнімдегі бөлшектердің саны; 7. Қызмет көрсетілетін машиналардың жұмыс принципі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Үлгілердің өлшемдері мен пішіндерін анықтау үшін сызбалар мен техникалық тапсырмаларды талдау	Дағды 1: Бұйымдарға арналған сызбалармен, ерекшеліктермен және техникалық тапсырмалармен танысу	Машықтар: 3 разряд 1. Үлгілерді жасау үшін қажетті негізгі өлшемдер мен сипаттамаларды бөлектеңіз. 2. Жазбаларды жүргізу және талдау нәтижелері мен үлгілерді өзірлеу бойынша құжаттама жасау.
		Білімдер: 3 разряд 1. Үлгілерді жобалау әдістері мен принциптерін, соның ішінде оларды түзету әдістерін түсіну. 2. Дайын өнімнің сапасына қойылатын талаптарды түсіну және үлгілердің дұрыстығының соңғы нәтижеге әсері. 3. Бұйым бөлшектерінің контурларын өрнектерін ұтымды орналастыру және сызу ережесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	Дағды 2: Жаңа талаптарға сәйкес бұрыннан бар үлгілерді түзету	Машықтар: 3 разряд 1. Өнімнің өлшемдері мен дизайн ерекшеліктерін ескере отырып, үлгілерге қажетті өзгерістер енгізіңіз. 2. Ағымдағы үлгілерді жаңа талаптар мен стандарттарға сәйкестігіне сыни тұрғыдан бағалай білу. Білімдер: 3 разряд 1. Үлгілерді жобалау және түзету үшін өзекті стандарттар (мысалы, ГОСТ). 2. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3.1	Үлгілерді сараптаушы
	3.2	Үлгілерді сараптаушы
	4.1	Үлгілерді сараптаушы
4	Техник-технолог	
11. Кәсіптің карточкасы «Кеттельші»:		
Топтың коды:	8152-1	
Қызмет атауының коды:	8152-1-002	
Кәсіптің атауы:	Кеттельші	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Кеттельші (4 разряд, 1-Параграф)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Тоқыма өндірісі (түрлері бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-9-003 - Тоқыма галантерея бұйымдарының тоқушысы 8152-2-002 - Трикотаж бұйымдар, кенеп тоқушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кеттель машинасында және қолмен шұлық-шұлық, қолғап бұйымдары мен үстіңгі трикотаждың жалғау (кеттель) тігістерін орындайды		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірісті технологиялық дайындау 2. Қарапайым техникалық қызмет көрсету және жабдықты ұсақ жөндеу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұмыс барысында еңбекті қорғау және қауіпсіздік нұсқауларын орындау.	
Еңбек функциясы 1: Өндірісті технологиялық дайындау	Дағды 1: Жұмыс орнын және қажетті материалдарды дайындау	Машықтар:	4 разряд 1. Кеттлевкаға өнімдерді қабылдау және дайындау. 2. Бұйымның ілмектерін кеттель машинасының фонтурасының токолына алдыңғы және дұрыс емес жағынан бір көлденең бөлу қатарынан, ілмекті бағаннан немесе токолдар мен ілмектерді өткізбестен бұйымдар бөлшектерінің қиғаш кесіндісінен салу. 3. Кеттель машинасының тігу механизмін толтыру. 4. Кеттель машинасында және қолмен шұлық, қолғап бұйымдары мен үстіңгі трикотаж Кеттлевка
		Білімдер:	4 разряд 1. Кеттель машинасының құрылысы және пайдалану ережелері. 2. Кеттлевка үшін қолданылатын токолдардың, инелер мен ілмектердің түрлері мен позициялары. 3. Иірілген жіп пен жіптің түрлері мен сызықтық тығыздығы
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады

	Дағды 2: Технологиялық процестердің тиімділігі	Машықтар: 4 разряд 1. Жіптің үзілуін жою. 2. Орамның өзгеруі. 3. Өздігінен бұралатын мақта машиналарынан жоғарғы трикотаж бұйымдарының бөлшектерін қолмен кеттлевкалау кезінде-тігін инесін қолмен тігу, жағаның Ілмек бағанасы бойынша ілмекте ілмекті тігу, секіргіштерде, бүйірлерде, жеңдер мен бүйірлерде. 4. Закеттелген бұйымдардың сапасын тексеру, оларды белгіленген тәртіппен алу және сақтау. 5. Кеттель машинасын сұрту, тазалау және үйкелетін беттерді майлау
		Білімдер: 4 разряд 1. Бұйымдардың артикулдары және тоқу құрылымы. 2. Өнімнің сұрыптылығын анықтау әдістері. 3. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрттен қорғау қағидалары мен нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Қарапайым техникалық қызмет көрсету және жабдықты ұсақ жөндеу.	Дағды 1: Белгіленген кестеге сәйкес жабдықтың күйін үнемі тексеріп отыру мүмкіндігі.	Машықтар: 1. Жабдық өндірушілерінің ұсыныстарына сәйкес техникалық қызмет көрсету кестесін жасаңыз. 2. Жабдықтың тозуын, зақымдануын және ағып кетуін анықтау үшін мұқият көзбен шолып тексеру жүргізу. 3. Машинаның жұмыс параметрлерін (жылдамдық, жіптердің керілуі, температура) бағалаңыз және оларды нормалармен салыстырыңыз.
		Білімдер: 1. Жабдықтың жұмыс параметрлері мен сипаттамалары (жылдамдық, қуат, рұқсат етілген жүктемелер). 2. Жүргізілген тексерулер және жабдыққа қызмет көрсету туралы есептілікті жүргізуге қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Жабдықтың жұмысын талдау және оның мінез-құлқын бақылау арқылы ақаулардың себептерін анықтау мүмкіндігі.	Машықтар: 1. Жұмыс параметрлерін (температура, жылдамдық, қысым) қадағалаңыз және ауытқуларды анықтаңыз. 2. Жабдықтың нақты көрсеткіштерін белгіленген нормалар мен стандарттармен салыстырыңыз. 3. Негізделген шешімдер қабылдау үшін диагностикадан алынған деректерді талдаңыз және түсіндіріңіз.
		Білімдер: 1. Тоқу машиналары мен басқа тоқыма машиналарының жұмыс істеуінің негізгі принциптері. 2. Мәселелерді көрсетуі мүмкін индикаторлар (мысалы, басқару экрандарындағы ескертулер).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұмыс барысында еңбекті қорғау және қауіпсіздік нұсқауларын орындау.	Дағды 1: Жұмысты орындау кезінде белгіленген процедуралар мен қауіпсіздік нұсқауларын орындау мүмкіндігі.	Машықтар: 1. Ақаулықтарды жабдықтың дыбыстары мен тербелістерінен анықтаңыз (мысалы, сыртқы дыбыстар механикалық ақауларды көрсетуі мүмкін). 2. Жазатайым оқиғалардың алдын алу үшін операцияларды орындаудың белгіленген тәртібін орындаңыз.

		Білімдер:	
		1. Жабдыққа техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. 2. Еңбек қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Кәсіби құзыреттілік Техникалық дағдылар Техникамен жұмыс істеуге бейімділік Дәлдік пен зейін Зейінді шоғырландыру қабілеті Нұсқауларды орындау қабілеті Оқу қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог (жалпы бейін)	
12. Кәсіптің карточкасы «Сабақтаушы»:			
Топтың коды:	8152-1		
Қызмет атауының коды:	8152-1-018		
Кәсіптің атауы:	Сабақтаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Сабақтаушы (2-3 разрядтар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Тоқыма өндірісі (түрлері бойынша)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8153-1-005 - Тігін жабдығының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жіптерді бөлу процесі		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Үйінді жинау машинасының жай-күйін тексеру 2. Түтік тәрізді жақтауларға түкті роликтерді орнату. 3. Роликтерді қадалау машинасында бөлуді жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Үйінді жинау машинасының жай-күйін тексеру	Дағды 1:	Машықтар:	
	Шикізаттың, материалдардың, дайындалған өнімнің есебін жүргізу, қабылданған құжаттаманы жүргізу	2-3 разрядтар 1. Кесілетін материалдар мен бұйымдарды белгіленген тәртіппен түсіруді, тасымалдауды және тапсыруды жүзеге асыру 2. Ішкі еңбек тәртібін сақтау; 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.	

		<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разрядтар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шикізат, материалдар, дайын өнім шығысының нормалары, құжаттаманы жүргізу қағидалары 2. Өнім сапасына қойылатын талаптар; 3. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Роликтердің қауіпсіз және сапалы бөлінуін қамтамасыз ету үшін жұмысты бастамас бұрын үйінді жинайтын машинаның техникалық жағдайын тиімді бағалау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разрядтар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Машинаның әртүрлі компоненттеріндегі көрінетін зақым мен тозуды анықтаңыз. 2. Қозғалтқыштар мен басқару жүйелері сияқты негізгі механизмдер мен қондырғылардың жұмысын тексеріңіз 3. Қауіпсіздік құрылғылары мен дабылдардың жарамдылығын бағалау. 4. Тексеру нәтижелерін басшылыққа немесе техникалық қызметкерлерге нақты және дәл хабарлаңыз. 5. Қараңыз күйді кешенді бағалау үшін машинаның әртүрлі жүйелері мен түйіндері арасындағы байланыс.
		<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разрядтар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үйінді жинайтын машинаның негізгі параметрлері мен мүмкіндіктері. 2. Машинаның әртүрлі тораптары мен механизмдерінің жұмыс істеу принциптері. 3. Еңбекті қорғау нормалары мен қағидалары, сондай-ақ жабдықпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздікке қойылатын талаптар. 4. Майлау материалдарының түрлері және олардың машинаның әртүрлі тораптарына арналған мақсаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Оның дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін түкті жинайтын машинаның әртүрлі тораптары мен жүйелерінің функционалдығын тестілеуді және бағалауды орындау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түйіндердің күйін тексеру үшін диагностикалық құралдар мен жабдықты пайдаланыңыз. 2. Түйіндер мен жүйелердің жұмысын әртүрлі режимдерде, соның ішінде қалыпты және шекті режимдерде сынау.
		<p>Білімдер:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әрбір түйін мен машина жүйесінің негізгі параметрлері мен функциялары. 2. Машина тораптарымен байланысты техникалық қызмет көрсету және жөндеу кестелері мен рәсімдері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Түтік тәрізді жақтауларға түкті роликтерді орнату.		

	<p>Дағды 1: Түтік роликтерін құбырлы жақтауларға дұрыс және ұқыпты орнату мүмкіндігі, олардың сенімді бекітілуін және бөлу кезінде оңтайлы жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд 1. Үйлесімділікті қамтамасыз ету үшін роликтер мен жақтаулардың өлшемдерін өлшеңіз. 2. Роликтерді орнату және бекіту үшін қажетті құралдарды қолданыңыз (мысалы, кілттер, бұрағыштар). 3. Орнату алдында роликтер мен жақтаулардағы ақаулар мен зақымдарды анықтаңыз. 4. Егер орнату басқа мамандармен бірлескен әрекеттерді қажет етсе, командада тиімді жұмыс жасаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд 1. Роликтерді дұрыс орнату үшін қылшық машинаның және оның элементтерінің жұмыс принциптері. 2. Түкті роликтер мен құбырлы жақтаулардың өлшемдері, материалдары және құрылымдық ерекшеліктері. 3. Бекіткіштер мен арнайы құрылғыларды пайдалануды қоса алғанда, роликтерді шеңберге бекітудің әртүрлі тәсілдері. 4. Жарақаттанудың алдын алу үшін жабдықты орнатуға және пайдалануға байланысты еңбекті қорғау ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	<p>Дағды 2: Қауіпсіз және тиімді жұмысты қамтамасыз ету үшін түтік жақтауларына түтік роликтерін орнатқаннан кейін оларды орнатудың сенімділігін тексеру және бағалау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд 1. Роликтерді орнатудағы ауытқулар мен ақауларды тез және дәл анықтаңыз. 2. Жоғары жүктеме мен шектеулі уақыт жағдайында сабырлы және зейінді болыңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд 1. Роликтер мен жақтаулардың параметрлері мен құрылымдық ерекшеліктері, олардың рұқсат етілген өлшемдері мен материалдары. 2. Роликтерді бекітудің сенімділігін тексерудің әртүрлі әдістері мен құралдары. 3. Роликтердің дұрыс орнатылуы мен жұмысын тексеру үшін қолданылатын әдістер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Роликтерді қадалау машинасында бөлуді жүзеге асыру	<p>Дағды 1: Жоғары сапалы өнім мен жұмыс қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, түкті роликтерді түкті жинау машинасында бөлшектеу процесін тиімді орындау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд 1. Үйінді тазалау машинасының жұмыс параметрлерін түсіну және реттеу 2. Процесті бақылаңыз және машинаның жұмысындағы өзгерістерге тез жауап беріңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд 1. Қадалау машинасының параметрлері мен мүмкіндіктері, оның конструкциялары мен жұмыс сипаттамаларын қоса. 2. Қадалы машинада жұмыс істеуге байланысты еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы нормалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Төзімділік Тәуелсіздік Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог (жалпы бейін)	
13. Кәсіптің карточкасы «Үлгілерді сараптаушы»:			
Топтың коды:	7532-9		
Қызмет атауының коды:	7532-9-005		
Кәсіптің атауы:	Үлгілерді сараптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	46-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (46-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 22 маусымдағы № 244 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 маусымда № 20890 болып тіркелді. Үлгілерді сараптаушы (5 разряд, 30-Параграф)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Тігін өндірісі және киімдерді үлгілеу	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8181-1-016 - Шыны талшықты таратып салушы 9329-3-027 - Шикізаттарды жаюшы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Үлгілерді орналастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қалдықтарды кесу және азайту технологиясын ескере отырып, үлгілерді дұрыс орналастыру. 2. Үлгінің бағыты мен матаның ерекшеліктерін ескере отырып, оңтайлы орналасу схемаларын әзірлеу 3. Материалдың ақаулардың бар-жоғын және талаптарға сәйкестігін бағалау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қалдықтарды кесу және азайту технологиясын ескере отырып, үлгілерді дұрыс орналастыру.	Дағды 1: Қалдықтардың бөліктерін азайту үшін үлгілердің геометриясын және олардың өзара орналасуын бағалау мүмкіндігі.	Машықтар:	
		5 разряд 1. Матаның ауданын барынша пайдалану үшін үлгілерді орналастырудың ең тиімді схемаларын таңдаңыз. 2. Оларды дұрыс орналастыру үшін өрнектердің өлшемдері мен бұрыштарын дәл өлшеңіз. 3. Ең тиімдісін табу үшін үлгілерді орналастырудың әртүрлі нұсқаларын қолданып көріңіз.	
		Білімдер:	
		5 разряд 1. Үлгілер арасындағы пішіндер, өлшемдер және кеңістіктік қатынастар. 2. Маталарды кесуге қатысты әдістер мен процестер, соның ішінде ережелер мен стандарттар.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады		

	<p>Дағды 2: Пайдаланылған материалдарды есепке алу үшін есептілік пен орналасу схемаларын ресімдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Маталардың саны мен түрлері бойынша бөлшектерді қоса алғанда, материалдарды пайдалану туралы есептер жасаңыз. 2. Шығындар мен материалдардың қалдықтары туралы ақпаратты жүйелі түрде қадағалаңыз және жазыңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5 разряд 1. Маталар мен басқа шығын материалдарын есепке алу принциптері мен әдістері. 2. Деректерді талдауға көмектесетін визуалды диаграммалар мен графиктерді құрудың әдістері мен құралдары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Үлгінің бағыты мен матаның ерекшеліктерін ескере отырып, оңтайлы орналасу схемаларын әзірлеу</p>	<p>Дағды 1: Қалдықтарды азайту және үлгінің тұтастығын сақтау үшін үлгілерді орналастырудың ең жақсы нұсқаларын таңдау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Оның бағыты мен стилін анықтау үшін матаның үлгісін тез және дәл қабылдау және талдау 2. Әр матаның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, күрделі орналасу мәселелеріне арналған стандартты емес шешімдерді табыңыз. 3. Дизайн мен технологияның барлық аспектілерін ескеру үшін дизайнерлермен және технологтармен бірге жұмыс жасаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5 разряд 1. Матаны пайдалануды оңтайландыру әдістерін қоса алғанда, кесу принциптері мен технологиялары. 2. Материалды жақсы пайдалану үшін әр түрлі орналасу стратегиялары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Күрделі орналасу есептері үшін шығармашылық шешімдерді, соның ішінде стандартты емес тәсілдерді табу мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Үлгілерді орналастырудың балама жолдарын табу арқылы өзгеретін жағдайлар мен талаптарға тез бейімделу. 2. Орналасуды әр түрлі нұсқада ұсыну және модельдеу, бұл оның тиімділігін жақсы түсінуге көмектеседі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5 разряд 1. Кесудің әртүрлі әдістері мен технологиялары, соның ішінде дәстүрлі және заманауи тәсілдер. 2. Әртүрлі тіндердің физикалық-механикалық сипаттамалары және олардың кесу кезіндегі мінез-құлқы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Материалдың ақаулардың бар-жоғын және талаптарға сәйкестігін бағалау.</p>	<p>Дағды 1: Ені, тығыздығы және салмағы сияқты мата параметрлерін тексеру үшін өлшеу құралдарын пайдалану мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Материалдың құрамын (мысалы, табиғи немесе синтетикалық талшықтар) және оның сапаға әсерін анықтаңыз. 2. Қолмен өлшеу құралдарын қолдана отырып, матаның ені мен ұзындығын дәл өлшеңіз.</p>

	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіндердің шири, ұзындығын, салмағын және тығыздығын өлшеудің стандартты әдістері және әртүрлі тестілеу тәсілдері. 2. Тіндердің физикалық қасиеттері (мысалы, құрамы, тығыздығы, құрылымы) олардың мінез-құлқы мен сипаттамаларына әсер етеді. 3. Есепке алудың ашықтығы мен дәлдігін қамтамасыз ету үшін өлшеу нәтижелері бойынша құжаттаманы ресімдеу ережесі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Дағды 2: Мата параметрлерін өлшеу және стандарттардан ауытқуларды анықтау үшін құралдарды қолдану мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлшенген параметрлердің стандарттардан ауытқуын анықтаңыз және олардың материал сапасына әсерін бағалаңыз. 2. Өлшеу кезінде алынған деректерді талдау және визуализациялау үшін бағдарламалық қосымшаларды қолданыңыз.
	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сызғыштар, рулеткалар, таразылар, тоқыма микрометрлері және олардың мақсаты мен қолданылуы сияқты әртүрлі өлшеу құрылғылары. 2. Стандарттардан ауытқуларды және олардың түпкілікті өнім сапасына ықтимал әсерін талдау тәсілдері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Дағды 3: Қалдықтарды кесу және азайту технологиясын ескере отырып, үлгіні орналастыру схемаларын визуализациялау және ұсыну мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңай қабылданатын және басқа мамандар қолдана алатын түсінікті және ақпараттық схемаларды жасаңыз. 2. Кесу технологиясын бағалау және орналасу схемаларын өндіріс процесінің ерекшелігіне бейімдеу. 3. Деректерді графикалық форматта ұсыну, бұл орналасудың тиімділігін және оның материалдарды пайдалануға әсерін жақсы түсінуге көмектеседі. 4. Шығындар туралы ақпаратты өңдеу және талдау, үрдістерді анықтау және процестерді оңтайландыру үшін қорытынды жасау. 5. Өріптестер мен басшылыққа есеп беру және орналасу схемаларын ұсыну және талдау нәтижелерін түсіндіру.
	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компанияда немесе салада қолданыстағы құжаттаманы ресімдеу бойынша талаптар мен стандарттар. 2. Маталарды кесудің әртүрлі әдістері және олардың орналасу тиімділігіне әсері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу мүмкіндігі Выносливость Төзімділік Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру Жақсы кеңістіктік қиял		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4.1	Үлгілерді сараптаушы	
	4	Техник-технолог	
14. Кәсіптің карточкасы «Дессинатор»:			
Топтың коды:	2163-1		
Қызмет атауының коды:	2163-1-001		
Кәсіптің атауы:	Дессинатор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Параграф 101. Художник (Дизайнер)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Киім дизайны	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2163-1-004 - Киім жөніндегі дизайнер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тұтынушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын және заманауи сән мен дизайн трендтеріне сәйкес келетін тоқыма, тоқыма және құрғақ бұйымдарға арналған бірегей және функционалды дизайнды әзірлеу және жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Нарық талаптарына сәйкес келетін үлгілер мен басып шығаруға арналған түпнұсқа идеяларды әзірлеу 2. Функционалдылық пен эстетикалық талаптарды ескере отырып, өрнектер мен басып шығару үшін эскиздер мен тұжырымдамалар жасау. 3. Дизайнды сапалы бақылау және оңтайландыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Нарық талаптарына сәйкес келетін үлгілер мен басып шығаруға арналған түпнұсқа идеяларды әзірлеу			

	<p>Дағды 1: Қазіргі сән тенденциялары мен тұтынушылардың өзекті дизайнды қалыптастыру қалауларын зерттеу және талдау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Журналдар, көрмелер, әлеуметтік медиа және сән блогтары сияқты әртүрлі көздер арқылы сән трендтерін зерттеу. 2. Мақсатты аудиториядан кері байланыс алу үшін сауалнамалар әзірлеу және жүргізу. 3. Нарықта қандай дизайн элементтері сұранысқа ие екенін түсіну үшін коллекциялар мен көрнекі бейнелерді талдаңыз. 4. Зерттеу нәтижелерін топқа және басқа мүдделі тараптарға ұсыну, олардың нәтижелерін дәлелдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тарихи тенденциялар мен стильдер, олардың заманауи дизайнға әсері. 2. Тұтынушылардың мінез-құлқының негізгі принциптері және сатып алушылардың таңдауы мен қалауына әсер ететін факторлар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 2: Функционалдылық пен эстетикалық талаптарды ескере отырып, өрнектер мен басып шығару үшін эскиздер мен тұжырымдамалар жасау.</p>	<p>Дағды 1: Үлгілер мен басып шығарулардың өнімнің пішіні мен функциясымен, соның ішінде тозуға төзімділік пен ыңғайлылық сияқты аспектілермен қалай әрекеттесетінін ескеру мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағалау дизайн элементтері (түсі, пішіні, құрылымы) өнімнің қабылдауына және оның қазіргі тенденцияларға сәйкестігіне қалай әсер етеді. 2. Үлгілер мен басып шығарулар киімнің әртүрлі пішіндері мен силуэттерінде қалай көрінетінін бағалаңыз. 3. Үлгілерді өнімнің жайлылығы мен функционалдығына кедергі жасамайтындай етіп жасаңыз (мысалы, бүктелген жерлерде тым күрделі үлгілерден аулақ болыңыз). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матаның әр түрлі түрлері, олардың қасиеттері (тозуға төзімділігі, серпімділігі, драптылығы) және олардың дизайнға әсері. 2. Бұйымдарды салу және кесу негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Өнімнің жалпы эстетикасын толықтыратын және оның пішінінен назар аудармайтын үлгілерді әзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімнің пішінін ерекше көрсететін өрнектердің теңдестірілген және үйлесімді композицияларын жасаңыз. 2. Пішіннен алшақтатпай қызығушылық қосу үшін үлгілерде әртүрлі текстураларды қолданыңыз. 3. Үйлесімділікті сақтау үшін өрнектердің өнімнің өлшемдері мен пішіндерімен өзара әрекеттесуін бағалаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дизайн принциптері, соның ішінде композиция, тепе-теңдік, ритма және пропорциялар үлгілерді қабылдауға әсер етеді. 2. Түстер палитрасын таңдау үшін түстер үйлесімі және олардың психологиялық әсері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 3: Дизайнды сапалы бақылау және оңтайландыру</p>	<p>Дағды 1: Көрнекі және функционалдық аспектілерді қоса алғанда, өнімдерді белгіленген стандарттар мен талаптарға сәйкестігін талдау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тепе-теңдік, ритма, контраст және біркелкілік сияқты композиция принциптерін және олардың қабылдауға әсерін пайдалану. 2. Өнімнің көрнекі элементтерін, соның ішінде түсін, пішінін, құрылымын және жалпы құрамын егжей-тегжейлі бағалау.

		Білімдер: 1. Дизайн мен өндіріске қолданылатын сапаны бақылаудың әртүрлі әдістері мен стандарттары. 2. Тоқыма және сән индустриясына қолданылатын ұлттық және халықаралық сапа стандарттары. 3. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
	Дағды 2: Өнімнің жалпы қабылдауына қалай әсер ететінін анықтау үшін дизайнның визуалды элементтерін бағалау мүмкіндігі	Машықтар: 1. Дайын өнімдерді дизайн тұжырымдамалары мен сапа стандарттарына сәйкес бағалауды жүргізу. 2. Оның тиімділігі мен сапасын арттыру үшін дизайнды әзірлеу процесінде жақсартуларды анықтау және енгізу. 3. Көрнекі элементтерге (түс, пішін, текстура) және олардың дизайндағы өзара әрекеттесуіне егжей-тегжейлі талдау. 4. Қайсысы идеяны тиімдірек жеткізетінін және назар аударатынын анықтау үшін әртүрлі дизайнер мен үлгілерді салыстыру.
		Білімдер: 1. Қабылдау психологиясының принциптері, белгілі бір түстер мен формалардың тұтынушыларда эмоциялар мен ассоциацияларды қалай тудыратынын бағалауға мүмкіндік береді. 2. Тепе-теңдік, ритақ, контраст және біркелкілік сияқты композиция принциптері және олардың қабылдауға әсері. 3. Түс шешімдерінің үйлесімділігі. 4. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
	Дағды 3: Түзету және жақсарту	Машықтар: 1. Дизайн жобаларын түзету және қайта өңдеу. 2. Мәселелер мен ақауларды жүйе немесе процесс контекстінде қарастырыңыз.
		Білімдер: 1. Сәйкестікті қамтамасыз ету үшін белгілі бір дизайн саласына қолданылатын стандарттар мен талаптар. 2. Ақауларды талдау, бақылау және түзету құралдары мен бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен және анықтамалық әдебиеттермен және нормативтік құжаттармен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру Көркемдік қабілеттер	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог
	5	Өндірісті дайындау жөніндегі инженердің көмекшісі
	5	Өндірісті дайындау жөніндегі инженер
	5	Өндірісті ұйымдастыру жөніндегі инженер
16. Кәсіптің карточкасы «Сабақтаушы»:		
Топтың коды:	8152-1	
Қызмет атауының коды:	8152-1-018	
Кәсіптің атауы:	Сабақтаушы	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Сабақтаушы (4 разряд, 3-Параграф)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Кәсіптік оқыту (салалар бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8152 - Тоқыма және ілмектеп тоқу машиналарының операторлары		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тоқу станогында жіптерді негізді бөлуді қолдана отырып, маталарға күрделі көп түсті сызбалар жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қажетті жіптерді орнатуды және ремизді қоса алғанда, жұмысты бастамас бұрын тоқу станогын орнату және тексеру 2. Күрделі көп түсті сызбаларды жасау үшін әртүрлі схемаларды қолдана отырып, жіптерді бөлуді орындау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Майлауды, тазалауды және тозған бөлшектерді ауыстыруды қоса алғанда, тоқыма станогына тұрақты техникалық қызмет көрсету	
Еңбек функциясы 1: Қажетті жіптерді орнатуды және ремизді қоса алғанда, жұмысты бастамас бұрын тоқу станогын орнату және тексеру	Дағды 1: Технологиялық схемаға сәйкес жіптерді негізді және тоқуды дұрыс бұрау мүмкіндігі	Машықтар:	
		4 разряд 1. Саны мен орнын реттеңіз ремиз өрнектің күрделілігіне және мата түріне байланысты. 2. Тоқу жылдамдығы мен қысым сияқты оңтайлы жұмыс параметрлеріне қол жеткізу үшін машинаны калибрлеңіз. 3. Станокты орнату және тексеру кезінде туындайтын кез келген мәселелерді уақтылы анықтаңыз және хабарлаңыз.	
		Білімдер:	
		4 разряд 1. Жіптер мен маталардың әртүрлі түрлері, олардың қасиеттері және толтыру талаптары. 2. Жылдамдықты, қысымды және басқа параметрлерді реттеуге арналған тоқыма станогын калибрлеу әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
	Дағды 2: Үзілістердің алдын алу және өнімнің сапасын қамтамасыз ету үшін жіптердің керілуін реттеу мүмкіндігі.	Машықтар:	
		4 разряд 1. Жіптердің ағымдағы кернеуін бағалаңыз және материалдың түріне және жұмыс жағдайына байланысты түзетулер енгізіңіз. 2. Дәл баптау үшін динамометрлер сияқты кернеуді өлшеу құралдарын пайдаланыңыз. 3. Оңтайлы шешімдерді табу үшін әріптестермен немесе нұсқаулықпен параметрлер мен ықтимал мәселелерді талқылаңыз.	

		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әртүрлі маталар мен үлгілерге арналған кернеу нормалары мен стандарттары. 2. Дайын өнімнің сапасын және дұрыс емес кернеумен байланысты визуалды ақауларды бақылау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Күрделі көп түсті сызбаларды жасау үшін әртүрлі схемаларды қолдана отырып, жіптерді бөлуді орындау.	Дағды 1: Берілген үлгіге байланысты түзу, көрі немесе аралас бөлу сияқты әртүрлі бөлу әдістерін қолдану мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір үлгі үшін ең қолайлы техниканы таңдау үшін бөлу схемаларын талдаңыз және түсіндіріңіз. 2. Егер күтпеген мәселелер туындаса немесе суретті түзету қажет болса, жұмыс барысында бөлу техникасына өзгерістер енгізіңіз. 3. Орнату тоқу станогы қажетті мөлшерді орнатуды қоса алғанда, әртүрлі бөлу әдістерін қолдану ремиз.
		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үлгіге байланысты әртүрлі бөлу әдістері және оларды қолдану. 2. Маталардың әртүрлі түрлерінің ерекшеліктері және олардың бөлу техникасын таңдауға әсері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	Дағды 2: Қажетті үлгіге жету үшін тірек жіптерінің әртүрлі түрлері мен түстерін таңдау және біріктіру мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барлық жүйедегі сабақтау машиналарында желіжіп жіптерін сабақтау. 2. Сабақтау немесе тікелей тоқыма станогында ремиздер саны 10 және одан жоғары күрделі көп түрлі-түсті суреттері бар желіжіп жіптерін сабақтау. 3. Желіжіпті сабақтауға дайындау, оны қызмет көрсететін машинаға, станокқа орнату және қажетті тартылуды қамтамасыз ету. 4. Жіптің соңын қысқышқа бекіту және оны кесу. 5. Ремизді, бердоны, ілгекті қызмет көрсететін машинаға, станокқа жеткізу және орнату. 6. Сабақтау суретінің дұрыс сақталуын бақылау және қажет болған жағдайда оны түзету, жіп іріктеу, галева іріктеу, бердоны қию және басқа да қондырғылардың механизмдерінің өзара әрекетін бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түс теориясының негіздері, соның ішінде түс схемалары (мысалы, комплементарлы, аналогтық) және түстің өнімді қабылдауға әсері. 2. Жіптерді беріктікке, тозуға төзімділікке және басқа сипаттамаларға сынау әдістері. 3. Тоқыма дизайны мен сәніндегі заманауи трендтер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
Қосымша еңбек функциясы 1: Майлауды, тазалауды және тозған бөлшектерді ауыстыруды қоса алғанда, тоқыма станогына тұрақты техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Машинаны жұмыс күйінде ұстау үшін оны шаңнан, жіптердің қалдықтарынан және басқа ластаушы заттардан сапалы тазалау мүмкіндігі	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Машинаның әртүрлі бөліктерін, соның ішінде механизмдерді, бетті және жету қиын жерлерді тиімді тазалаңыз. 2. Тазалау кезінде жабдықтың зақымдалуын немесе тозуын тексеріп, бұл туралы уақтылы хабарлаңыз.

		Білімдер:	
		4 разряд 1. Ластану түрлері (шаң, жіптердің қалдықтары, майлар) және олардың машинаның жұмысына әсері. 2. Машинаның қарқындылығына және жұмыс жағдайына байланысты тазалаудың ұсынылатын жиілігі мен кестесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
	Дағды 2: Оның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін тоқу станогының күйін бақылау	Машықтар:	
		4 разряд 1. Шуды, дірілді және басқа да ауытқуларды анықтауды қоса алғанда, машинаның әртүрлі механизмдерінің жұмысын бағалаңыз. 2. Вольтметрлер, амперметрлер және т. б. сияқты машинаның күйін диагностикалау және бақылау құралдарын қолданыңыз. 3. Процестерді түзету және техникалық қызмет көрсетуді жақсарту үшін операторлардан машинаның жұмысы туралы Кері байланыс жинаңыз.	
		Білімдер:	
		4 разряд 1. Кернеу, жіп беру және басқару жүйесін қоса алғанда, әртүрлі машина жүйелерінің жұмыс принциптері. 2. Жабдықтың күйін диагностикалау және тексеру әдістері, соның ішінде визуалды тексерулер және құралдарды пайдалану. 3. Қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Төзімділік Тәуелсіздік Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог (жалпы бейін)	
17. Кәсіптің карточкасы «Өндірістік бөлімнің бірінші санатты инженер технологы»:			
Топтың коды:	2141-1		
Қызмет атауының коды:	2141-1-005		
Кәсіптің атауы:	Өндірістік бөлімнің бірінші санатты инженер технологы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Параграф 49. Инженер-технолог		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты инженер-технолог: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және II санатты инженер-технолог лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі; II санатты инженер-технолог кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санатсыз инженер-технолог лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі; санатсыз инженер-технолог: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талаптар қойылмайды немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) білім және I санатты техник лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қарастырылмаған	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2141-2 - Өндірісті ұйымдастыру жөніндегі инженерлер 2141-3 - Автоматтандыру жөніндегі инженерлер 2141-4 - Сапаны бақылау жөніндегі инженерлер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жеңіл өнеркәсіптің бәсекеге қабілетті өнімін жобалау, дайындау, сапасын бақылау және сату	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарын дайындау процесі 2. Материалдарды дайындау және пішу 3. Тігін кәсіпорнын жобалау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарын дайындау процесі	Дағды 1: Бұйым бөлшектерін біріктіру және ылғалды-жылумен өңдеу	Машықтар:
		1. Қолмен, машинамен, үтіктеу жұмыстарының терминологиясын практикада қолдану. 2. Әр түрлі тігістерді, ылғалды жылумен өңдеуді орындау . 3. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.
		Білімдер:
		1. Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарының ассортименті, өртүрлі материалдардың ассортименті мен қасиеттері. 2. Киім конструкциясы. 3. Киім бөлшектерін біріктіру түрлері. 4. Бұйымдарды ылғалды-жылумен өңдеу. 4. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Дағды 2: Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарын дайындау	Машықтар:	1. Бұйымдарды өңдеу бірізділігін әзірлеу. 2. Бұйымды өңдеудің технологиялық карталарын жасау. 3. Бұйымдарды дайындаудың заманауи прогрессивті технологияларын тәжірибеде қолдану. 4. Заманауи технологиялық жабдықты, бұйымды өңдеудің оңтайлы режимдерін қолдану. 5. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 6. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарын тігу кезіндегі технологиялық талаптар. 2. Бұйымдарды өңдеу әдістері мен режимдері. 3. Тігін жабдықтарының, бұйымдарды ылғалды-жылумен өңдеу жабдықтарының технологиялық сипаттамасы. 4. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Материалдарды дайындау және пішу	Дағды 1: Матаны пішуге технологиялық дайындықты ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарын дайындау үшін негізгі және туынды бөлшектердің лекалоларын әзірлеу. 2. Лекалолардың өртүрлі түрлерін орындау. 3. Лекал жаймларын орындаудың тиімділігін талдау. 4. Маталардың сапасын бақылау. 5. Материалдарды тұтыну нормаларын есептеу. 6. Матаның бөліктерін есептеу. 7. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 8. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матаны пішуге дайындаудың технологиялық процесі. 2. Материалдарды пішуге дайындауға арналған нормативтік-техникалық құжаттама. 3. Матаны пішуге дайындауға арналған жабдық. 4. Мата бөліктерін ұтымды пайдалану жолдары. 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 6. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Матаны пішуді ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаймаларды төсеуді орындау. 2. Төсем сапасын бақылау. 3. Пішу сапасын бақылау. 4. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 5. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матаны пішу процесінің технологиялық процесі. 2. Материалдарды пішуге арналған нормативтік-техникалық құжаттама. 3. Материалдарды пішуге арналған жабдық. 4. Материалдарды пішу әдістері. 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 6. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тігін кәсіпорнын жобалау	Дағды 1: Дайындық және пішу өндірісін жобалау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эксперименттік, дайындық және пішу цехтарын жобалау бойынша ұйымдастырушылық және технологиялық шешімдерді негіздеу. 2. Эксперименттік, дайындық және пішу цехын есептеу. 3. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.

		Білімдер: 1. Тігін кәсіпорындарының дайындық және пішу өндірісінің технологиялық процестерін ұйымдастыру. 2. Дайындау-пішу өндірісінің технологиялық жабдығы. 3. Эксперименттік, дайындау, пішу цехтарын жобалау. 4. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Тігін өндірісін жобалау	Машықтар: 1. Технологиялық ағындардың параметрлерін есепте. 2. Еңбек бөлінісінің технологиялық схемаларын әзірлеу. 3. Ағындардың технологиялық схемаларын талдау. 4. Ағынның техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу. 5. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 6. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.
		Білімдер: 1. Тігін өнеркәсібі кәсіпорындарын жобалаудың негізгі кезеңдері. 2. Технологиялық жобалауға қойылатын талаптар. 3. Ағынды өндірістің сипаттамасы. 4. Ағынды өндірісті құру принциптері. 5. Тігін цехтарының технологиялық ағындарының сипаттамасы. 6. Тігін цехтарының ағындарын технологиялық есептеу. 7. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 8. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Жүйелі ойлау Стратегиялық ойлау Күйзеліске тұрақтылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Өндіріс бастығы
	6	Техникалық басшы
	7	Бас инженер-нұсқаушы
	8	Бас директор
18. Кәсіптің карточкасы «Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары»:		
Топтың коды:	1210-0	
Қызмет атауының коды:	1210-0	
Кәсіптің атауы:	Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Параграф 91. Ұйымның директоры (Бас директор, Атқарушы директор, Президент, Басқарма төрағасы, Менеджер).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (PhD докторантура, PhD дәрежесі, осы саладағы PhD дәрежесі, ғылым кандидаты, ғылым докторы)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1210-0-002 - Бас директор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ұйымның қызметін басқару және қойылған міндеттерді орындау жауапкершілігі. Клиенттерге қызмет көрсету бойынша жұмыстарды үйлестіру және ұйымдастыру, қызметкерлердің әрекеттерінің тиімділігін бақылау және бақылау, ресурстарды бөлу және персоналды басқару мәселелерін шешу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Миссияны, құндылықтарды, мәдениетті, саясатты және стратегияны қалыптастыру. 2. Кәсіпорынды (ұйымды) басқару. 3. Қызмет мониторингі мен бағалауды жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Миссияны, құндылықтарды, мәдениетті, саясатты және стратегияны қалыптастыру.	Дағды 1: Кәсіпорынның (ұйымның) миссиясын, мақсаттарын, саясаты мен стратегиясын әзірлеу және бекіту	Машықтар: 1. Ұйымның саясатын, стратегиясын және оларды іске асыру механизмін анықтау. 2. Барлық құрылымдық бөлімшелердің жұмысын және тиімді өзара іс-қимылын ұйымдастыру, олардың қызметін әлеуметтік және нарықтық басымдықтарды ескере отырып, инновацияларға және нарықтық жағдайдың өзгеруіне тез жауап беретін тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің икемді және ұтқыр өндірісін дамытуға және жетілдіруге бағыттау. 3. Ұйым жұмысының тиімділігін арттыруды, пайданы ұлғайтуды қамтамасыз ету. 4. Ұйымды білікті кадрлармен қамтамасыз ету, олардың кәсіби білімі мен тәжірибесін ұтымды пайдалану және дамыту, өмір мен денсаулық үшін қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайларын жасау, қоршаған ортаны қорғау туралы заңнаманың талаптарын сақтау, ұжымда қолайлы психологиялық атмосфераны қалыптастыру жөнінде шаралар қабылдау. 5. Басшылықтың экономикалық және әкімшілік әдістерін үйлестіруді, өндірістік және өзге де мәселелерді талқылау мен шешуді, өндіріс тиімділігін арттырудың материалдық және моральдық ынталандыруларын қамтамасыз ету.	

Білімдер:

1. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметін реттейтін заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер және мемлекеттік органдардың актілері.
2. Ұйымның қызметіне қатысты өзге органдардың әдістемелік және өзге де материалдары.
3. Ұйым құрылымының профилі, мамандануы және ерекшеліктері.
4. Ұйымның өндірістік қуаты және кадрлық ресурстары.
5. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясы.
6. Салық заңнамасы.
7. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметінің бизнес-жоспарларын жасау және келісу тәртібі.
8. Ұйымды басқару мен басқарудың заманауи әдістері.
9. Стратегиялық жоспарлау, нарық - сыртқы және ішкі конъюнктура (өз секторы және онымен өзара байланысты), бәсекелестер, жеткізушілер мен тұтынушылар.
10. Озық отандық және шетелдік ғылыми-техникалық жетістіктер.
11. Тиісті қызмет түрінің тәжірибесі және ең жақсы ұқсас ұйымдардың тәжірибесі.
12. Шаруашылық және қаржы шарттарын жасасу және орындау тәртібі.
13. Салалық келісімдерді, ұжымдық шарттарды әзірлеу және жасасу және әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеу тәртібі.
14. Ұйымның экономикасы мен қаржысын басқару, өндіріс пен еңбекті ұйымдастыру.
15. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Ұсынылмайды

Еңбек функциясы 2:
Кәсіпорынды (ұйымды)
басқару.

Дағды 1:
Ұйымдық құрылымды
дамыту және ресурстарды
бөлу.

Машықтар:

1. Заңнамаға сәйкес ұйымның өндірістік, шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметіне басшылық жасау.
2. Қабылданатын шешімдердің орындалуын, оның балансындағы ұйым мүлкінің сақталуын және тиімді пайдаланылуын, сондай-ақ оның қызметінің қаржы-шаруашылық нәтижелерін қамтамасыз ету.
3. Шарттар жасасу, мәмілелер жасау, бөгде ұйымдармен немесе өзге де заңды тұлғалармен операциялар жасау, өкімдер, бұйрықтар шығару, іскерлік кездесулерде ұйымның атынан өкілдік ету.
4. Ұйымның банктерді қоса алғанда, мемлекеттік бюджет, жинақтаушы зейнетақы және сақтандыру қорлары, жеткізушілер, тапсырыс берушілер және кредиторлар алдындағы міндеттемелерін орындауын, сондай-ақ шаруашылық және еңбек шарттарын (келісімшарттарын), индикативтік жоспарлар мен бизнес-жоспарлар көрсеткіштерін орындауын қамтамасыз ету.
5. Әлеуметтік әріптестік қағидаттары негізінде ұжымдық шартты әзірлеуді, жасасуды және орындауды, еңбек және өндірістік тәртіпті сақтауды қамтамасыз ету, қызметкерлердің еңбек уәждемесін, бастамасы мен белсенділігін дамытуға ықпал ету.
6. Ұйымның қаржы-экономикалық және өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты мәселелерді заңнамада берілген құқықтар шегінде шешуді қызметтің жекелеген бағыттарын жүргізуді өзге лауазымды тұлғаларға, директордың орынбасарларына, филиалдардың, сондай-ақ функционалдық және өндірістік бөлімшелердің басшыларына тапсыру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметін реттейтін заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер және мемлекеттік органдардың актілері. 2. Ұйымның қызметіне қатысты өзге органдардың әдістемелік және өзге де материалдары. 3. Ұйым құрылымының профилі, мамандануы және ерекшеліктері. 4. Ұйымның өндірістік қуаты және кадрлық ресурстары. 5. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясы. 6. Салық заңнамасы. 7. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметінің бизнес-жоспарларын жасау және келісу тәртібі. 8. Ұйымды басқару мен басқарудың заманауи әдістері. 9. Стратегиялық жоспарлау, нарық - сыртқы және ішкі конъюнктура (өз секторы және онымен өзара байланысты), бәсекелестер, жеткізушілер мен тұтынушылар. 10. Озық отандық және шетелдік ғылыми-техникалық жетістіктер. 11. Тиісті қызмет түрінің тәжірибесі және ең жақсы ұқсас ұйымдардың тәжірибесі. 12. Шаруашылық және қаржы шарттарын жасау және орындау тәртібі. 13. Салалық келісімдерді, ұжымдық шарттарды әзірлеу және жасау және әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеу тәртібі. 14. Ұйымның экономикасы мен қаржысын басқару, өндіріс пен еңбекті ұйымдастыру. 15. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3: Қызмет мониторингі мен бағалауды жүзеге асыру	Дағды 1: Қызметке мониторинг және бағалау жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қабылданатын шешімдердің орындалуын, оның балансындағы ұйым мүлкінің сақталуын және тиімді пайдаланылуын, сондай-ақ оның қызметінің Қаржы-шаруашылық нәтижелерін қамтамасыз ету. 2. Барлық құрылымдық бөлімшелердің жұмысын және тиімді өзара іс-қимылын ұйымдастыру, олардың қызметіне бағалау жүргізу. 3. Ұйымның тиімділігін арттыруды қамтамасыз ету, жұмыс нәтижелерін талдау. 4. Ұйымды білікті кадрлармен қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдау, олардың біліктілік деңгейін арттыру, олардың қызметінің нәтижелерін бағалау. 5. Басшылықтың экономикалық және әкімшілік әдістерін үйлестіруді, өндірістік және өзге де мәселелерді талқылау мен шешуді, өндіріс тиімділігін арттырудың материалдық және моральдық ынталандыруларын қамтамасыз ету. 6. Кәсіпорынның жұмысын жетілдіру бойынша іс-шаралар әзірлеу, енгізілген өзгерістерге мониторинг жүргізу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметін реттейтін заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер және мемлекеттік органдардың актілері. 2. Ұйымның қызметіне қатысты өзге органдардың әдістемелік және өзге де материалдары. 3. Ұйым құрылымының профилі, мамандануы және ерекшеліктері. 4. Ұйымның өндірістік қуаты және кадрлық ресурстары. 5. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясы. 6. Салық заңнамасы. 7. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметінің бизнес-жоспарларын жасау және келісу тәртібі. 8. Ұйымды басқару мен басқарудың заманауи әдістері. 9. Стратегиялық жоспарлау, нарық - сыртқы және ішкі конъюнктура (өз секторы және онымен өзара байланысты), бәсекелестер, жеткізушілер мен тұтынушылар. 10. Озық отандық және шетелдік ғылыми-техникалық жетістіктер. 11. Тиісті қызмет түрінің тәжірибесі және ең жақсы ұқсас ұйымдардың тәжірибесі. 12. Шаруашылық және қаржы шарттарын жасасу және орындау тәртібі. 13. Салалық келісімдерді, ұжымдық шарттарды әзірлеу және жасасу және әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеу тәртібі. 14. Ұйымның экономикасы мен қаржысын басқару, өндіріс пен еңбекті ұйымдастыру. 15. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Бизнесі түсіну Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік Жүйелі ойлау Күйзеліске тұрақтылық Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу Өзгерістерді басқару Мақсаткерлік Эмоциялық парасат Аналитикалық ойлау Төзімділік пен еңбексүйгіштік Келіссөз жүргізу шеберлігі Жобалық ойлау Шығармашылық және шығармашылық Көп мәдениеттілік және ашықтық Бастамашылық Көшбасшылық</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог (жалпы профиль)
	7	Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (менеджерлері)
19. Кәсіптің карточкасы «Кәсіпорын директоры»:		
Топтың коды:	1321 -0	
Қызмет атауының коды:	1321	
Кәсіптің атауы:	Кәсіпорын директоры	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Параграф 69. Директордың өндіріс жөніндегі орынбасары (Директор, «Вице-президент»)»		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Не предусмотрено		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Менеджменттің заманауи әдістерін қолдана отырып, оның сәтті жұмыс істеуі және тұрақты дамуы үшін кәсіпорынды басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіпорындардың қызметін басқару 2. Кәсіпорын стратегиясын іске асыруды ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіпорындардың қызметін басқару	Дағды 1: Стратегиялық жоспарлау және басқару шешімдерін қабылдау	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіпорынның сыртқы және ішкі ортасын бағалау. 2. негізгі мақсаттар мен міндеттерді анықтаңыз. 3. Өзгерістерді болжау және басқару. 4. Кәсіпорынды дамытудың ұзақ мерзімді стратегиясын әзірлеу, өсудің басымдықтары мен бағыттарын анықтау, сондай-ақ белгісіздік жағдайында негізделген басқару шешімдерін қабылдау 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Басқару шешімдерінің әртүрлі түрлері (операциялық, тактикалық, стратегиялық) және олардың кәсіпорын қызметіне әсері. 2. Тәуекелдерді талдауды, салдарды болжауды және сценарийлерді әзірлеуді қоса алғанда, белгісіздік жағдайында шешім қабылдау әдістері. 3. Бизнеске әсер ететін экономикалық, әлеуметтік, саяси және технологиялық тенденциялар сияқты сыртқы факторларды талдау әдістері. 4. Ішкі факторлар, соның ішінде корпоративтік мәдениет, кәсіпорын ресурстары, оның күшті және әлсіз жақтары. 5. Стратегиялардың экономикалық тиімділігін және ресурстарды бөлуді бағалау үшін Қаржылық талдау және бюджеттеу негіздері. 6. Кәсіпорынның сыртқы және ішкі өзгерістерге сәтті бейімделуі үшін Өзгерістерді басқару принциптері. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2: Кәсіпорын стратегиясын			

іске асыруды ұйымдастыру	Дағды 1: Ресурстарды таңдау және оларды бөлу	Машықтар: 1. Жағдайды және өзгерістерді талдау. 2. Қызметті жоспарлау. 3. Шешім қабылдау. 4. Ресурстарды бөлу. 5. Тәуекелдерді бағалау.
		Білімдер: 1. Саланың ерекшелігі. 2. Кәсіпорынның ресурстарға қажеттілігін бағалау әдістері, технологиялары, құралдары. 3. Ресурстарды жоспарлау принциптері мен технологиялары. 4. Ресурстарды пайдалану тиімділігінің критерийлерін анықтау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіпорынның құндылығын, мәдениетін, жалпы саясатын қалыптастыру	Машықтар: 1. Бағыныштыларды ынталандыру. 2. Жоспарларды, жобаларды, қызмет нәтижелерін, жекелеген рәсімдердің тиімділігін, жағдайды бағалау. 3. Жанжалды жағдайлардың алдын алу және шешу. 4. Оқиғалардың дамуын болжау. 5. Өзін-өзі басқару және уақытты басқару(уақытты басқару).
	Білімдер: 1. Ұйымдастырушылық мәдениеттің құндылықтарын, нормалары мен ережелерін өзірлеу құралдары. 2. Ұйымдастыру мәдениетінің нормалары мен ережелерінің сақталуын бақылау құралдары. 3. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 4. Жанжалдарды шешу принциптері. 5. Бағыныштылардың қызмет стандарттарын анықтау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Бизнесті түсіну Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Стратегиялық ойлау Тиімді командаларды құра білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	8	Кәсіпорынның директоры (бастығы, басқарушысы)
	4	Техник-технолог (общий профиль)
20. Кәсіптің карточкасы «Тоқу-тігу жабдығының операторы»:		
Топтың коды:	8152-2	
Қызмет атауының коды:	8152-2-004	
Кәсіптің атауы:	Тоқу-тігу жабдығының операторы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	1	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Тоқу-тігу жабдығының операторы	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Трикотаж, тоқыма, галантерея бұйымдары технологиясы	Біліктілік:	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қарастырылмаған			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Барлық түрдегі тоқу-тігу жабдықтарында тоқыма емес маталарды өндіру процесін жүргізу			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шикізатты түрлері, сызықтық тығыздығы, түсі мен сапасы бойынша тоқуға дайындау 2. Купондарды бөлу және жинақтау 3. Жабдыққа қызмет көрсету, механизмдерді тазалау мен майлауды қоса алғанда, тұрақты техникалық қызмет көрсету		
	Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Шикізатты түрлері, сызықтық тығыздығы, түсі мен сапасы бойынша тоқуға дайындау	Дағды 1: Шикізат түрлерін анықтау	Машықтар:	1. Дайын өнімде қажетті түс шешімдеріне қол жеткізу үшін иірілген жіпті түсі бойынша сұрыптаңыз, дұрыс таңдаңыз және сұрыптаңыз. 2. Үлгілермен жұмыс істеу, материалдардың комбинациясын тексеру және тоқу сапасын тексеру үшін үлгілерді жасау.	
		Білімдер:	1. Тоқу машиналарының жұмыс принциптері және әртүрлі маталарды тоқу технологиялары. 2. Материалдардың қасиеттері, әртүрлі иірілген жіптердің (мақта, жүн, синтетикалық талшықтар) сипаттамаларын білу және олардың соңғы өнімге әсері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады		
	Дағды 2: Дайын бұйымдарды ақаулардың болуына, стандарттар мен техникалық шарттарға сәйкестігіне бағалау.	Машықтар:	1. Оларды бүлдіру, түрлендіру, ауыстыру мүмкіндігін болдырмайтын және сақтау және тасымалдау кезінде белгілер мен қасиеттердің сақталуын қамтамасыз ететін қаптаманың тұтастығын тексеру. 2. Беріктік, Серпімділік және жууға төзімділік сияқты сипаттамаларды бағалаңыз. 3. Визуалды тексеру, өлшеу және беріктік сынақтары сияқты сапаны бақылау әдістері мен құралдарын қолданыңыз.	
		Білімдер:	1. Иірілген жіп ақауларының түрлері және шикізаттың технологиялық қасиеттері; 2. Қолданылатын иірілген жіптің түрлері, сызықтық тығыздығы және қасиеттері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады		
Еңбек функциясы 2: Купондарды бөлу және жинақтау	Дағды 1: Купондарды өнімдерге бөліңіз және жинау.	Машықтар:	1. Купондарды бөліңіз, жаттығуды жою. 2. Купондарды бұйымдарға жинақтау.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трикотаж құрылымы; купон құрылымы: табыс, жұмыс, бөлу қатары. 2. Шығарылатын өнімнің техникалық сипаттамасы. 3. Купондарды кейіннен өндіру немесе жөнелту үшін берілген параметрлерге сәйкес дұрыс жинақтау мүмкіндігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Иірілген жіптің ұштарын байлау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иірілген жіптің ұштарын байлау. 2. Ілмектерді көтеріп, купондардың ақаулы жерлерін табу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шығарылатын тоқылған матаның немесе купондардың құрылымының сипаттамалары. 2. Неке түрлері, себептері, алдын алу және жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 3: Кенептерді немесе купондарды кесу және алу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кенептер мен купондардың сапасы мен өлшеу деректерін кесу және тексеру. 2. Сапа мен өлшеу деректерін тексеруді жүзеге асыру. 3. Деректерді өлшеу және жазу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кенептер мен купондарды қауіпсіз алу әдістері мен әдістері. 2. Кенепті немесе купондарды машинадан алып тастағаннан кейін өнімнің технологиялық сипаттамасы және өлшеу деректері. 3. Кенеп пен купондардың ақаулары және олардың пайда болу себептері. 4. Купондарды бөлу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Жабдыққа қызмет көрсету, механизмдерді тазалау мен майлауды қоса алғанда, тұрақты техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Жабдықты өндіруші ұсынған пайдалану және қызмет көрсету жөніндегі нұсқаулықтарды орындау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықты орнату, техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде нұсқауларды орындаңыз. 2. Жабдықтың нақты күйі мен нұсқаулар арасындағы сәйкессіздіктер туралы хабарлау, Бұл техникалық қызмет көрсету процесін реттеуге көмектеседі. 3. Өндіруші ұсынған нұсқаулықтарды, нұсқаулықтарды және схемаларды талдаңыз және түсініңіз. 4. Тестілеу және нәтижелерді талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тоқу және тігу жабдықтарының жұмыс принциптері және оның негізгі функциялары. 2. Нұсқаулықта сипатталған ақаулар мен ақаулар, сондай-ақ оларды жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Еңбекті қорғау заңнамасы мен стандарттарының талаптарын нақты жұмыс жағдайларына қолдану мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс орнындағы ықтимал қауіп көздерін анықтаңыз және олардың тәуекелдерін бағалаңыз. 2. Оқиғаларды талдаңыз, себептерін анықтаңыз және алдын-алу бойынша ұсыныстар жасаңыз.

		Білімдер:	
		1. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы негізгі заңдар мен нормативтік актілер (мысалы, Еңбек кодексі, ГОСТ). 2. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Дағды 3: Машиналарды ластанудан, шаңнан және материал қалдықтарынан сапалы тазалауды жүргізу	Машықтар:	
		1. Тоқу және тігу машиналарының дизайны мен жұмыс принципін түсіну. 2. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жүргізілген жұмыстар туралы жазба жүргізу 3. Жоспарлы техникалық қызмет көрсету кестесін пайдаланыңыз.	
		Білімдер:	
		1. Тоқу-тігу машиналарының жұмыс принциптері мен құрылғылары, олардың негізгі тораптары мен механизмдерін қоса алғанда. 2. Жоспарлы техникалық қызмет көрсету кестесі, оның жиілігі мен мазмұны.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Шығармашылық ойлау Көркемдік қабілеттер Оқу мүмкіндігі Зейін Кәсіби құзыреттілік Техникалық дағдылар Оқу қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог (жалпы бейін)	
21. Кәсіптің карточкасы «Матаны өңдеуші»:			
Топтың коды:	8152-1		
Қызмет атауының коды:	8152-1-017		
Кәсіптің атауы:	Матаны өңдеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Матаны әрлеуші, 3-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Талшықты материалдарды өңдеу технологиясы	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қарастырылмаған		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-2-044 - Талшықтарды өңдеуші (тоқыма галантерея өндірісі)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тоқыма материалдарының жоғары сапасы мен стандарттарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін оларды өңдеу және әрлеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Маталарды әрлеу алдында сұрыптау және тазалау 2. Баспа технологиялары арқылы өрнектер мен сызбаларды қолдану. 3. Әр түрлі бояғыштарды қолдана отырып, бояу процестерін орындау. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Маталарды әрлеуге арналған арнайы жабдықты қолданыңыз және күтіңіз. 	
Еңбек функциясы 1: Маталарды әрлеу алдында сұрыптау және тазалау	Дағды 1: Ақауларды, ластануларды анықтау және маталарды өңдеуден бұрын сапасы мен түрі бойынша сұрыптау мүмкіндігі, бұл одан әрі әрлеу процестеріне тиімді дайындықты қамтамасыз етеді.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беттерді тері тесігі, дақ немесе зақым сияқты ақауларға мұқият тексеріңіз. 2. Матаның түрін және оның сипаттамаларын (тығыздығы, құрамы, түсі) анықтаңыз. 3. Маталарды олардың жағдайы мен мақсатына қарай санаттар бойынша ұйымдастырыңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тоқыма материалдарының әртүрлі түрлері және олардың сипаттамалары. 2. Жалпы ақаулар және олардың себептері, сондай-ақ оларды жою әдістері. 3. Әр түрлі әрлеу әдістеріне арналған маталарды дайындау кезеңдері мен талаптары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Рекомендуется	
	Дағды 2: Әр түрлі жуғыш заттар мен тазартқыштарды, сондай-ақ кірді кетіру және оларды әрлеуге дайындау үшін маталарды өңдеу әдістерін қолдану мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матаның түріне және ластану түріне байланысты тиісті жуғыш заттар мен тазартқыштарды таңдаңыз. 2. Ерекше күтімді қажет ететін нәзік және мамандандырылған маталармен жұмыс жасаңыз. 3. Кірді кетіру үшін әртүрлі әдістерді қолдану (қолмен жуу, химиялық тазалау, бумен өңдеу). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жуғыш заттар мен тазартқыштардың әртүрлі түрлері, олардың химиялық құрамы мен мақсаттары. 2. Тазалау әдістері, соның ішінде қолмен және механикаландырылған әдістер, сондай-ақ оларды қолдану ерекшеліктері. 3. Әр түрлі маталарға күтім жасау және олардың тазалау құралдарына реакциясы. 4. Жуғыш заттармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері және олардың денсаулыққа әсері. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
	Еңбек функциясы 2: Баспа технологиялары арқылы өрнектер мен сызбаларды қолдану.	Дағды 1: Басып шығару дәлдігі мен сапасын қамтамасыз ете отырып, матаға өрнектер мен сызбаларды жағу үшін басып шығару жабдығын теңшеу және реттеу мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңтайлы басып шығару сапасына қол жеткізу үшін баспа машиналарын калибрлеу және баптау. 2. Матаның түріне және қажетті әсерге байланысты тиісті бояғыштар мен баспа материалдарын таңдаңыз. 3. Ықтимал ақауларды анықтау және жою үшін басып шығару процесін бақылаңыз. 4. Матаның түріне және дизайнына байланысты параметрлерді (жылдамдық, қысым, бояғышты беру) өзгертіңіз.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі басып шығару әдістері (мысалы, жібек экранды басып шығару, сандық басып шығару, айналмалы басып шығару) және олардың ерекшеліктері. 2. Баспа жабдықтарының әртүрлі түрлері, олардың мүмкіндіктері және параметрлерге қойылатын талаптар. 3. Баспа материалдарымен және жабдықтармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік нормалары және экологиялық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	<p>Дағды 2: Басып шығарудың технологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, матаға жағу үшін графикалық өрнектер мен сызбаларды жобалау және бейімдеу мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сынақ басып шығару және түпкілікті басып шығару үшін макеттер жасаңыз. 2. Эстетикалық және функционалдық талаптарды ескере отырып, түпнұсқа үлгілер мен сызбаларды әзірлеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маталарға сурет салудың әртүрлі әдістері және олардың ерекшеліктері (жібек экранды басып шығару, сандық басып шығару және т.б.). 2. Тоқыма өнеркәсібіндегі баспа өнімдерінің сапасына қойылатын нормалар мен талаптар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Әр түрлі бояғыштарды қолдана отырып, бояу процестерін орындау.	<p>Дағды 1: Бояу параметрлерін (уақыт, температура, бояғыш концентрациясы) бақылау және қажетті түс пен сапаға қол жеткізу үшін түзетулер енгізу мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс барысында бояу параметрлерін үнемі тексеріп, жазып алыңыз. 2. Бояудың соңғы нәтижесін талдаңыз және оны үлгімен немесе стандартпен салыстырыңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маталар мен бояғыштардың әртүрлі түрлеріне арналған стандартты параметрлер (уақыт шеңбері, температура режимдері, концентрациялар). 2. Материалдың түріне байланысты әр түрлі бояу технологиялары (мысалы, батыру, бүрку) және оларды қолдану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Маталарды әрлеуге арналған арнайы жабдықты қолданыңыз және күтіңіз.	<p>Дағды 1: Способность правильно настраивать и готовить оборудование для различных процессов отделки тканей, обеспечивая его эффективную и безопасную работу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық талаптарға сәйкес машиналардың жұмыс параметрлерін дәл реттеңіз. 2. Жабдықтың жұмысындағы кішігірім ақауларды анықтаңыз және түзетіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маталарды әрлеу үшін қолданылатын әртүрлі машиналар мен құрылғылар, олардың қызметі мен сипаттамалары. 2. Маталарды әрлеу технологиясы және процестердің әрқайсысы үшін жабдыққа қойылатын талаптар. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтар мен қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы 4. Оларды пайдалану, баптау және күту ережелері, матаның ассортименті.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Зейінді шоғырландыру және бақылау Жауапкершілік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі, ГОСТ 15166-86: Тоқыма материалдарының бояуын анықтау әдістеріне арналған Стандарт. ГОСТ 10551-2011: матаның беріктігі мен тозуға төзімділігі бойынша стандарттары.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
22. Кәсіптің карточкасы «Бояуларды араластырушы аппаратшы»:			
Топтың коды:	8131-7		
Қызмет атауының коды:	8131-7-019		
Кәсіптің атауы:	Бояуларды араластырушы аппаратшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	26-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (26-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 13 тамыздағы № 301 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 тамызда № 21089 болып тіркелді. Бояуларды араластырушы аппаратшы, 3-4 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Тоқыма өндірісі (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8131-7-033 - Бояу құрастырушы 8131-7-014 - Синтетикалы бояуларды өндіру аппаратшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бояғыштардың біртекті Шығыс формаларын алу үшін бірнеше бірдей, бірақ түрлі түсті бояғыштарды араластыру немесе жасыл, қара, қоңыр және сұр түсті бояғыштардың бірнеше қоспалық маркаларынан химиялық талшықтарға арналған бояғыштарды алу процесін жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бояғыштарды араластыру процесі 2. Сәйкестікті бағалау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Бояғыштарды араластыру процесі	Дағды 1: Бірнеше бірдей бояғыштарды араластыру	Машықтар:	
		3-4 разрядтары 1. Бояғыштардың біртекті Шығыс формаларын алу үшін бірнеше бірдей, бірақ түрлі түсті бояғыштарды араластыру немесе жасыл, қара, қоңыр және сұр түсті бояғыштардың бірнеше қоспалық маркаларынан химиялық талшықтарға арналған бояғыштарды алу процесін жүргізу; 2. Бояғыштарды араластырудың технологиялық процесін бақылау және реттеу, берілген параметрлерді, қоспаны араластыру уақытын, температураны, концентрацияны, қоспаның біркелкілігін сақтау; 3. Әр түрлі конструкциялы араластырғыштарға, еріткіштерге, диспенсерлерге және бақылау-өлшеу аспаптарына қызмет көрсету; 4. Араластыру технологиялық процесінің берілген параметрлерінен ауытқуларды және жабдықтар мен коммуникациялардың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою	

		<p>Білімдер:</p> <p>3-4 разрядтары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бояуды араластыру технологиясының мәні мен параметрлері; 2. Бояғыштарды араластыру кезінде компоненттерді бақылау, реттеу және мөлшерлеу қағидалары; 3. Бояғыштар мен тоқыма-қосалқы заттардың физика-химиялық және технологиялық қасиеттері; 4. Негізгі және қосалқы жабдықтың түріне, құрылымына бояғыштарды орнату әдістемесі, арматура, коммуникация схемасы, талдау жүргізу әдістемесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	Дағды 2: Бояғыштардың әртүрлі кластарын араластыру	<p>Машықтар:</p> <p>3-4 разрядтары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке бояғыштардың 4 және одан да көп маркаларын, күрделі Тоқыма-көмекші және беттік-белсенді заттарды қолдана отырып, бояғыштардың әртүрлі кластарын араластырудың технологиялық процесін жүргізу; 2. Автоматты режимде бояғыштарды араластыру процесін басқару; 3. Әдістеме бойынша тоқыма-қосалқы және беттік-белсенді заттардың жүктемесін есептеу; 4. Бояғыштарды араластырудың технологиялық процесін бақылау және реттеу: араластыру жылдамдығы мен уақыты, температура, концентрация, қоспаның біркелкілігі; 5. Ұнтақтау, кептіру және араластыру гарнитураларының, еріткіштердің, үлестіргіштердің және бақылау-өлшеу аспаптарының барлық түрлеріне қызмет көрсету. <p>Білімдер:</p> <p>3-4 разрядтары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бояғыштарды араластырудың технологиялық режимінің параметрлері. 2. Бояғыштарды араластыру кезінде компоненттерді мөлшерлеу ережелері және процесті реттеу. 3. Негізгі және қосалқы жабдықты, арматураны, бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика құралдарын, коммуникация схемаларын реттеу құрылғысы мен ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Сәйкестікті бағалау	Дағды 1: Өнімнің біркелкілігі мен сапасын қамтамасыз ете отырып, алынған бояғыштарды тұнбаға және басқа ақауларға тексеру мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>3-4 разрядтар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бояғыштарды шөгінділердің, көпіршіктердің немесе басқа көрінетін ақаулардың бар-жоғын егжей-тегжейлі визуалды тексеру. 2. Табылған ақауларды жазып, талдаңыз, олардың себептерін анықтаңыз және жақсартуға болатын шараларды ұсыныңыз. <p>Білімдер:</p> <p>3-4 разрядтар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бояғыштарды өндірудің технологиялық процестері және олардың сапасына әсер етуі мүмкін факторлар, соның ішінде ықтимал тұнба көздері. 2. Тұнба, көпіршіктер, түс пен тұтқырлықтың біркелкіліксіздігі және олардың өнім сапасына әсері сияқты бояу ақауларының әртүрлі түрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады

	Дағды 2: Көзбен және құралдардың көмегімен (мысалы, колориметрлер) дайын бояғыштардың түсінің белгіленген стандарттар мен формулаларға сәйкестігін бағалау мүмкіндігі.	Машықтар:	
		4 разряд 1. Қолдану тұтқыр өлшегіштер бояғыштардың тұтқырлығын анықтау үшін, бұл олардың өндірістік процестерде қолданылуын бағалау үшін маңызды. 2. Түстер стандарттары мен формулаларына сәйкестігін анықтай отырып, бояғыштардың түсін жай көзбен бағалау 3. Түстердің тұрақтылығын және бояғыштар партиясының біркелкілігін растау үшін бірнеше рет өлшеңіз.	
		Білімдер: 4 разряд 1. Колориметрлер мен спектрофотометрлерді қоса алғанда, түстерді өлшеуге арналған әдістер мен аспаптар, сондай-ақ олардың жұмыс істеу принциптері. 2. Сапаны бақылау процедуралары, соның ішінде визуалды және аспаптық әдістер, сондай-ақ сәйкестікті анықтау үшін критериялды бағалау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Зейін Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы " Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Талшықты әрлеу	
23. Кәсіптің карточкасы «Өрт сөндіретін қолғаптарды ылғалдандырушы»:			
Топтың коды:	8159-9		
Қызмет атауының коды:	8159-9-037		
Кәсіптің атауы:	Өрт сөндіретін қолғаптарды ылғалдандырушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Өрт сөндіретін қолғаптарды ылғалдандырушы, 3-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Тоқыма өндірісі (түрлері бойынша)	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	обеспечение надежности и долговечности пожарных рукавов, которые используются для борьбы с огнем		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сіңдіру үшін қажетті материалдар мен құралдарды таңдау. 2. Технологиялық нұсқауларға сәйкес сіңдіру рәсімдерін орындау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Сіңдіру үшін қажетті материалдар мен құралдарды таңдау.	Дағды 1: Әр түрлі қорғаныс қосылыстарының қасиеттерін түсіну (отқа төзімділік, су өткізбейтін қасиеттер, механикалық зақымға төзімділік).	Машықтар:
		3 разряд 1. Қорғаныс құрамдарының отқа төзімділік деңгейін стандарттар бойынша бағалау (мысалы, тұтанғыштық сынақтары). 2. Су өткізгіштігін тексеруді қоса алғанда, композициялардың су өткізбейтін қасиеттерінің тиімділігін анықтаңыз. 3. Әр түрлі қорғаныс қосылыстарын олардың қасиеттері мен мақсатына сәйкес салыстырыңыз.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Отқа төзімділік деңгейлері бойынша материалдарды жіктеуді қоса алғанда, отқа төзімділік параметрлері. 2. Қорғаныс қосылыстарының әртүрлі түрлері (мысалы, силикон, полиуретан, акрил) және оларды қолдану. 3. Қорғаныс құрамдарын пайдалануды реттейтін өрт қауіпсіздігі саласындағы қолданыстағы стандарттар мен нормативтер. 4. Қорғаныс құрамдарын отқа төзімділікке, су өткізбейтін қасиеттерге және механикалық зақымға төзімділікке сынау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Технологиялық нұсқауларға сәйкес сіңдіру рәсімдерін орындау.	Дағды 2: Өрт жеңдерін сіңдіру үшін қажетті материалдарды сапалы бағалау.	Машықтар:
		3 разряд 1. Материалдардың бетіндегі көрінетін ақаулар мен зақымдарды анықтаңыз (жарықтар, ойықтар, қараңғылықтар). 2. Бағалау мен тест нәтижелерін құжаттаңыз, материалдардың сапасы туралы есептер жасаңыз.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Сіңдіру үшін қолданылатын материалдардың негізгі қасиеттері мен сипаттамалары (отқа төзімділік, су өткізбейтін қасиеттер, механикалық зақымға төзімділік). 2. Зертханалық және далалық сынақтарды қоса алғанда, материалдардың сапасын бағалау үшін қолданылатын әдістер мен рәсімдер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	

<p>Дағды 1: Белгіленген технологиялық нұсқаулықтарға сәйкес өрт сөндіру жеңдерін сiңдіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Латекстеуге арналған агрегат машиналарында, каландрлауға арналған желілерде өрт жеңдерін сiңдіру процесін жүргізуді жүзеге асыру. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықты жұмысқа дайындауды жүзеге асыру. 3. Белгіленген концентрацияны сақтай отырып, жұмыс ерітіндісін дайындауды және машинаны дайындалған ерітіндімен толтыруды жүзеге асыру. 4. Сiңдіру үшін келіп түскен өрт жеңдерінің сапасын, олардың мөлшерін тексеруді жүзеге асыру. 5. Бұдың берілуі мен қысымын реттеуді жүзеге асыру. 6. Өрт жеңдерін сiңдіру технологиялық процесін бақылауды жүзеге асыру. 7. Сiңдірілген жеңді сiңдіруді бекіту үшін жұмыс ерітіндісімен кейінгі машинаға ауыстыруды, сiңдіру сапасын бақылауды жүзеге асыру. 8. Сiңдірілген өрт жеңдерін сығу механизмінің біліктері арқылы өткізуді, оларды тасымалдау мен кептіру камерасына салуды және кептіру процесін бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өрт жеңдерін сiңдіру кезеңдері мен рәсімдері. 2. Сiңдіру үшін қолданылатын жабдықтың түрлері мен жұмыс принциптері (мысалы, сорғылар, жылытқыштар, бақылау жүйелері). 3. Тиімді сiңдіру үшін қажетті нормалар мен параметрлер (температура, қысым, уақыт). 4. Химиялық заттармен және жабдықтармен жұмыс істеу кезінде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Өрт жеңдерін сiңдіру процесін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сiңдіру кезінде негізгі параметрлерді (температура, қысым, уақыт) үнемі тексеріп, жазып алыңыз. 2. Нормалар мен стандарттардан ауытқуларды тану, сондай-ақ олардың түпкілікті нәтижеге әсерін бағалау. 3. Командаға назар аударуды қажет ететін кез келген мәселелер немесе ауытқулар туралы хабарлау және оларды шешу бойынша ұсыныстар беру. 4. Процесті бақылау үшін бақылау және өлшеу құралдары мен жүйелерін қолданыңыз (мысалы, термометрлер, манометрлер). <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сiңдіру бойынша технологиялық нұсқаулықта көрсетілген барлық кезеңдер мен талаптар. 2. Сiңдіру үшін қолданылатын жабдықтың түрлері және олардың функционалдық сипаттамалары. 3. Химиялық құрамдар мен жабдықтарды пайдалануға байланысты еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылады</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Ойлау икемділігі Зейінді шоғырландыру және бақылау Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Шығармашылық және шығармашылық Ауызекі сөйлеу дағдылары		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы "Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
24. Кәсіптің карточкасы «Үлгілерді сараптаушы»:			
Топтың коды:	7532-9		
Қызмет атауының коды:	7532-9-005		
Кәсіптің атауы:	Үлгілерді сараптаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	46-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (46-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 22 маусымдағы № 244 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 маусымда № 20890 болып тіркелді. Үлгілерді сараптаушы (5 разряд, 30-Параграф)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Тігін өндірісі және киімдерді үлгілеу	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8153-1-003 - Лекалоның орналасуын жобалаушы оператор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Үлгілерді орналастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Орналасуға дайындық жұмыс тапсырмалары мен техникалық құжаттаманы зерделеу 2. Материалдың мөлшерін, пішінін және оңтайлы қолданылуын ескере отырып, матаға өрнектерді дәл орналастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қауіпсіздік нормаларын сақтау	
Еңбек функциясы 1: Орналасуға дайындық жұмыс тапсырмалары мен техникалық құжаттаманы зерделеу	Дағды 1: Бөлшектердің өлшемдерін, пішіндерін және санын қоса алғанда, бұйымдарға қойылатын талаптармен танысу	Машықтар:	
		5 разряд 1. Бөлшектердің өлшемдері мен пішіндерін олардың сәйкестігін анықтай отырып, өрнектермен салыстырыңыз. 2. Өлшемдер мен пішіндерді тексеру үшін сызғыштармен, рулеткалармен және басқа өлшеу құралдарымен жұмыс жасаңыз. 3. Талаптарды нақтылау және қосымша мәліметтер алу үшін команданың басқа мүшелерімен, соның ішінде технологтармен және тігіншілермен байланысыңыз.	

		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлшектердің өлшемдері мен пішіндерін қоса алғанда, нақты өнімдерге қолданылатын стандарттар мен талаптар. 2. Бұйымдарды орналастыруға және тігуге байланысты процестер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Орналасу нұсқаулары мен материалға үлгілерді оңтайлы орналастыру ережелерін түсіну.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайын өнімнің сапасын бақылау және бағалау. 2. Орналасу үшін қажетті құралдарды (түйреуіштер, қайшылар, сызғыштар және т.б.) дайындаңыз. 3. Жұмыс ыңғайлылығын қамтамасыз ету, үлгілерді орналастыру үшін таза және ұйымдасқан жұмыс орнын құру.
		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орналасу нұсқаулары. 2. Материалға үлгілерді оңтайлы орналастыру ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Материалдың мөлшерін, пішінін және оңтайлы қолданылуын ескере отырып, матаға өрнектерді дәл орналастыру.	<p>Дағды 1:</p> <p>Жұмыстың жоғары сапасын сақтау және тапсырмаларды белгіленген мерзімде орындау мүмкіндігі</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлшектердің өлшемдерін дәл өлшеп, оларды өрнектермен дұрыс сәйкестендіріңіз. 2. Қателер немесе сәйкессіздіктер анықталған жағдайда орналасуға өзгерістер енгізіңіз. 3. Талаптарды нақтылау және ұсыныстар алу үшін басқа мамандармен (технологтармен, тігіншілермен) тиімді қарым-қатынас жасау және ынтымақтасу.
		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі тіндердің сипаттамалары (серпімділік, шөгу, қаданың бағыты) және олардың орналасу процесіне әсері. 2. Бұйымдар мен маталардың әртүрлі түрлеріне арналған үлгілерді орналастырудың әртүрлі әдістері мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бөлшектердің өлшемдері мен пішіндерін талдау және олардың орналасу кезіндегі өзара әрекеттесуін бағалау мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қателіктер мен қалдықтарды азайтатын матаға үлгілерді дәл өлшеңіз және орналастырыңыз. 2. дәл өлшеу үшін сызғыштармен, рулеткалармен және басқа құралдармен жұмыс жасаңыз. 3. Матаның ерекшеліктері мен өнімдерге қойылатын талаптарды ескере отырып, үлгілерді орналастырудың оңтайлы шешімдерін табыңыз. 4. Матадағы өрнектердің орналасуын визуалды түрде көрсетіңіз және орналасуды қалай жақсы ұйымдастыруға болатындығын бағалаңыз.
		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірісте қолданылатын өлшемдерге, пішіндерге және материалдарға қатысты стандарттар мен талаптар. 2. Маталар мен бұйымдардың әртүрлі түрлеріне арналған үлгілерді орналастыру принциптері мен әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Қосымша еңбек функциясы 1: Қауіпсіздік нормаларын сақтау	Дағды 1: Материалдар мен жабдықтармен жұмыс істеуге байланысты ықтимал қауіптер мен қауіптерді бағалау мүмкіндігі.	Машықтар:	
		5 разряд 1. Қолғап, көзілдірік, маска және басқа элементтер сияқты жеке қорғаныс құралдарын дұрыс қолданыңыз және киіңіз. 2. Белгіленген қауіпсіздік процедураларын, соның ішінде жабдықтар мен материалдармен жұмыс істеу нұсқауларын орындаңыз.	
		Білімдер:	
		5 разряд 1. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы ережелері. 2. Төтенше жағдайлардағы әрекеттерді қоса алғанда, жарақаттар мен жазатайым оқиғалар кезінде алғашқы көмек көрсету негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Оқу мүмкіндігі Выносливость Төзімділік Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру Жақсы кеңістіктік қиял		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4.1	Үлгілерді сараптаушы	
	4	Техник-технолог	
25. Кәсіптің карточкасы «Техник-технолог (жалпы бейін)»:			
Топтың коды:	3112-1		
Қызмет атауының коды:	3112-1-005		
Кәсіптің атауы:	Техник-технолог (жалпы бейін)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. техник-технолог (109-Параграф)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Тігін өндірісі және киімдерді үлгілеу	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты техник-технолог: тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) білім және II санатты техник-технолог лауазымында кемінде 2 жыл жұмыс өтілі	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Ұсынылмайды	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Трикотаж өндірісінде әртүрлі өндірістік процестерді енгізу және құру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымдық-басқарушылық 2. Тәжірибелік-эксперименттік
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ұйымдық-басқарушылық	Дағды 1: Орындаушылар ұжымының жұмысын ұйымдастыру, өндірістік жұмыстарды жоспарлау және ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Ақпараттық технологиялардың заманауи бағдарламалық және техникалық құралдарын, озық халықаралық тәжірибені пайдалану. 2. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.
		Білімдер:
		1. Өндірісті ұйымдастыру негіздері, еңбекті нормалау. 2. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Өндірістің барлық учаскелерінде шығарылатын өнімнің саны мен сапасын бақылау	Машықтар:
1. Шығарылатын өнімнің сапасын анықтау. 2. Дайын өнімнің көлемін есептеңіз. 3. Технологиялық процестердің экономикалық тиімділігін бағалауға, оны арттыру жөніндегі шараларды әзірлеуге қатысу. 4. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 5. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.		
Білімдер:		
	1. Стандарттар, нұсқаулықтар, жабдықтың өнімділігін есептеу және өнімді өндіру әдістері. 2. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Дағды 3: Өндірістің барлық учаскелерінде жұмысшылардың біліктілігін арттыруды ұйымдастыру, олардың жаңа техника мен технологияны меңгеруі	Машықтар:	
	1. Жұмысшыларды кәсіп негіздеріне оқытуды жүргізу, семинарлар, курстар өткізу, оқыту бағдарламаларын жасау. 2. Өндірістік учаскедегі қауіпсіздік техникасы мен өрттен қорғау жағдайын талдау және бағалау, оларды қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдау. 3. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау	

		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> Өз өндірісінің кәсіптері шеңберінде оқыту әдістемелері мен бағдарламалары. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өнеркәсіптік санитария және өрттен қорғау ережелері мен нормалары, технологиялық жабдықты автоматты басқару жүйелері. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: Тәжірибелік-эксперименттік	Дағды 1: Өндірістің барлық кезеңдерінде және ұжымда рационализаторлық жұмыста жаңа технологиялық жабдықтарды, жаңа режимдерді, препараттар мен параметрлерді сынау	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> Эксперименттік зерттеулер жүргізу үшін өнімдер мен жартылай фабрикаттардың сынамаларын алу. Кәсіпорындағы рационализаторлық қызметтің жай-күйін талдау, оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> Өнімнің және жартылай фабрикаттардың сапасына, оның ішінде тәжірибелік эксперименттік жұмыстарды жүргізу кезінде талдау жүргізу әдістемелері. Ұйымдастырушылық-әдістемелік материалдар, кәсіпорынның ережелері. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Аналитикалық ойлау Көшбасшылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Инженер-технолог (жалпы бейін)	
	7	Өндіріс бастығы (өңдеу өнеркәсібі)	
	8	Кәсіпорынның директоры (бастығы, басқарушысы)	
26. Кәсіптің карточкасы «Тоқыма Қондырғыны сабақтаушы»:			
Топтың коды:	7316-2		
Қызмет атауының коды:	7316-2-017		
Кәсіптің атауы:	Тоқыма Қондырғыны сабақтаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Қондырғыны сабақтаушы, 4-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Кәсіптік оқыту (салалар бойынша)	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Маталарды өңдеудің жоғары сапасына қол жеткізу және өндіріс процесінде шығындарды азайту мақсатында тоқыма машиналары мен жабдықтарының үздіксіз және тиімді жұмысын, соның ішінде оларды дұрыс толтыруды, баптауды және техникалық қызмет көрсетуді қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жіптерді орнату және керу, технологиялық талаптарға сәйкес маталарды машиналарға салу. 2. Машиналардың техникалық жағдайын тексеру, өндіріс процесін бастамас бұрын жұмыс параметрлерін реттеу.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жіптерді орнату және керу, технологиялық талаптарға сәйкес маталарды машиналарға салу.	Дағды 1: Матаның түріне және өңдеу технологиясына байланысты сәйкес жіптерді таңдау мүмкіндігі.	Машықтар:
		4 разряд 1. Жіптерді олардың конфигурациясын ескере отырып, барлық қажетті механизмдер арқылы (мысалы, шаттлдар, кергіштер) дұрыс толтырыңыз. 2. Мыжылу мен зақымдануды болдырмау үшін маталарды майыстыруға, соның ішінде оларды түзетуге және сәндеуге дайындаңыз. 3. Жанармай құю параметрлерін және кейінгі талдау үшін стандарттардан кез келген ауытқуларды жазып алыңыз. 4. Дайын өнімнің жұмыс жағдайларын ескере отырып, жіптерді таңдаңыз (мысалы, жуу, күн, үйкеліс).
		Білімдер:
		4 разряд 1. Маталардың әртүрлі түрлері (мақта, зығыр, синтетикалық талшықтар, жүн және т.б.) және олардың сипаттамалары (беріктік, серпімділік, шөгү). 2. Жіптерге арналған стандарттар мен сипаттамалар, олардың өлшемдерін, ұзындығын және сипаттамаларын қоса, сәйкесінше таңдау. 3. Дайын өнімнің жұмыс жағдайлары (мысалы, жуу, ашық ауада пайдалану), бұл жіптерді таңдауға әсер етеді.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
	Дағды 2: Жіптердің керілуін кергіштермен және басқа механизмдермен дәл реттеу мүмкіндігі үзілістерді немесе жеткіліксіз кернеуді болдырмайды.	Машықтар:
		4 разряд 1. Өңдеу процесінде проблемаларды болдырмау үшін жіптер мен маталардың дұрыс толтырылуын көзбен тексеріңіз. 2. Негізгі өндірістік жұмыс алдында керілу мен жанармай құюдың дұрыстығын тексеру үшін жабдықты сынақтан өткізіңіз. 3. Жіптер мен маталардың күйіне байланысты машинаның жылдамдығын және басқа параметрлерін реттеңіз.

		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кергіштер мен кернеуді реттеу механизмдерінің әртүрлі түрлері, сондай-ақ олардың жұмыс принциптері. 2. Жіптердің керілуіне әсер ететін тоқыма жабдықтары мен оның элементтерінің жұмыс принциптері. 3. Дұрыс емес кернеуді көрсететін белгілер мен сигналдар (мысалы, үзілістер, ілмектер, өнімдегі ақаулар).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Машиналардың техникалық жағдайын тексеру, өндіріс процесін бастамас бұрын жұмыс параметрлерін реттеу.	Дағды 1: Қалыпты жағдайдан кез-келген ауытқуларды жазып алу және оларды жою бойынша ұсыныстар жасау мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механикалық, электрлік немесе бағдарламалық ақауларды қоса, ауытқулардың себептерін талдаңыз. 2. Техникалық құжаттамадағы барлық анықталған ауытқуларды, соның ішінде проблеманың сипаттамасын және оның пайда болу уақытын дұрыс жазыңыз. 3. Ұсыныстарды талқылау және іске асыру үшін команданың басқа мүшелерімен (техникалық мамандармен, операторлармен) өзара әрекеттесу.
		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тоқыма жабдықтарына тән ақаулар мен ауытқулардың жалпы түрлері және олардың белгілері. 2. Есепке алу журналдары мен жөндеу туралы есептерді қоса алғанда, техникалық құжаттаманың дұрыс толтырылуы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	Дағды 2: Жабдықтың зақымдануын, тозуын немесе ластануын көзбен шолып тексеру мүмкіндігі.	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндіріс процесін бастамас бұрын Тоқыма машиналарының техникалық жағдайын тексеру және олардың жұмыс параметрлерін реттеу 2. Тексеру негізгі механикалық элементтер (берілістер, белдіктер, мойынтіректер) жарамдылық және дұрыс жұмыс істеу үшін. 3. Ауытқуларды анықтау үшін жабдықтың ағымдағы күйін белгіленген стандарттар мен нормалармен салыстырыңыз.
		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі механикалық элементтер мен жүйелерді қоса алғанда, Тоқыма машиналарының құрылғылары мен жұмыс принципі. 2. Тоқыма жабдықтарына тән зақымдану мен тозудың жалпы түрлері және оларды анықтау әдістері. 3. Жабдықты дұрыс күйде ұстау үшін оны ластанудан тазарту әдістері мен құралдары. 4. Жабдықтың жұмысындағы ықтимал проблемаларды көрсететін басқару тақтасындағы сигналдар мен индикаторлар. 5. Проблемаларды уақтылы анықтауды қамтамасыз ету үшін жоспарлы тексерулердің кестелері мен жиіліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады

	Дағды 3: Өңделетін маталардың технологиялық талаптары мен сипаттамаларына сәйкес машиналардың жұмыс параметрлерін (жылдамдық, қысым, температура) реттеу мүмкіндігі.	Машықтар:	
		4 разряд 1. Матаның түріне және Қажетті өңдеу нәтижесіне байланысты машинаның жылдамдығын реттеңіз 2. Тіндерді зақымдамай тиімді өңдеу үшін қажетті қысымды дәл реттеңіз. 3. Өңделетін материалдардың сипаттамаларына байланысты жұмыс параметрлерін бейімдеу (мысалы, тығыздық, композиция). 4. Машиналардың жұмысындағы ауытқуларды тез анықтаңыз және параметрлерге қажетті түзетулер енгізіңіз.	
		Білімдер: 4 разряд 1. Өңделетін тіндердің қасиеттері (тығыздығы, құрамы, икемділігі) және олар жұмыс параметрлерін таңдауға қалай әсер етеді. 2. Дәл параметрлерге жету үшін жабдықты калибрлеу әдістері мен әдістері. 3. Апаттар мен жарақаттарды болдырмау үшін жабдықты орнату және пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінді шоғырландыру және бақылау Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Егжей-тегжейге назар аудару Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы "Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" "Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
	5	Өндірісті дайындау жөніндегі инженер	
27. Кәсіптің карточкасы «Ткач»:			
Топтың коды:	8152-1		
Қызмет атауының коды:	8152-1-020		
Кәсіптің атауы:	Ткач		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Тоқушы (4, 5 разрядтар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Тоқыма өндірісі (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-9-003 - Тоқыма галантерея бұйымдарының тоқушысы 8152-2-002 - Трикотаж бұйымдар, кенеп тоқушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тоқыма бұйымдарын тоқу арқылы өндіру, маталардың жоғары сапасын қамтамасыз ету және тоқу станоктарында технологиялық процестерді орындау		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Қажетті жіптерді орнатуды және ремизді қоса алғанда, жұмысты бастамас бұрын тоқу жабдықтарын дайындау және баптау 2. Матаның сапасына әсер етуі мүмкін қиылыстар мен түйіндерді болдырмау үшін жіптердің дұрыс орналасуын анықтаңыз.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Қажетті жіптерді орнатуды және ремизді қоса алғанда, жұмысты бастамас бұрын тоқу жабдықтарын дайындау және баптау</p>	<p>Дағды 1: Матаның түріне және қолданылатын жіптерге байланысты жылдамдық пен кернеу сияқты машинаның жұмыс параметрлерін реттеу мүмкіндігі.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4, 5 разрядтар</p> <p>1. Тоқудың оңтайлы сапасына қол жеткізу үшін тоқу станогының жұмыс жылдамдығын матаның түріне және жіптердің сипаттамаларына қарай реттеңіз. 2. Жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін машинаның жұмыс параметрлерін материалдардың ерекшеліктеріне қарай бейімдеңіз (мысалы, тығыздық, композиция). 3. Тоқу процесін үнемі қадағалап отырыңыз және өнімдердегі проблемалар мен ақауларды болдырмау үшін нақты уақыт режимінде қажетті түзетулер енгізіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>4, 5 разрядтар</p> <p>1. Жылдамдық пен кернеуді реттеу механизмдерін қоса алғанда, тоқу станоктарының жұмыс істеу негіздері. 2. Жіптердің әртүрлі түрлері мен сипаттамалары туралы (беріктік, серпімділік, шөгу коэффициенті), бұл машинаны дұрыс орнатуға көмектеседі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Жіптердің дұрыс тартылуын және орналасуын қамтамасыз ете отырып, жіптер мен тоқыма жіптерін ұқыпты бұрау мүмкіндігі</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4, 5 разрядтар</p> <p>1. Тоқу станогының тиісті бағыттаушылары мен механизмдеріне негіз мен тоқу жіптерін мұқият және дәл салыңыз. 2. Матаның сапасына әсер етуі мүмкін қиылыстар мен түйіндерді болдырмау үшін жіптердің дұрыс орналасуын анықтаңыз. 3. Толтыру процесін жеңілдету үшін арнайы құралдарды (мысалы, толтырғыштар, инелер, ілгектер) қолданыңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>4, 5 разрядтар</p> <p>1. Тоқудың негізгі принциптері мен технологиялары, соның ішінде жіптерді толтыру процесі және олардың матаның сапасына әсері 2. Жіптердің әртүрлі түрлері мен сипаттамалары (мысалы, беріктік, серпімділік, шөгу), бұл дұрыс толтыру материалдарын таңдауға көмектеседі. 3. Тоқу жабдықтарымен және химиялық заттармен жұмыс істеуге қатысты еңбекті қорғау және қауіпсіздік ережелері (өңделген жіптерді пайдалану кезінде). 4. Техникалық нұсқаулықтар мен толтыру схемалары, соның ішінде жіптердің орналасуы және жабдықты баптау кезіндегі әрекеттер тәртібі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Матаның сапасына әсер етуі мүмкін қиылыстар мен түйіндерді болдырмау үшін жіптердің дұрыс орналасуын</p>		

анықтаңыз.	Дағды 1: Қиылыстар мен түйіндерді болдырмау үшін жіптердің қозғалысын және өзара әрекеттесуін ескере отырып, олардың орналасуын жоспарлау мүмкіндігі.	Машықтар: 4, 5 разрядтар 1. Қолданылатын материалдардың технологиялық талаптары мен сипаттамаларына негізделген жіптердің орналасу схемаларын жасаңыз. 2. Қолдану бағыттағыштар мен қысқыштар сияқты жіптерді орналастыруға көмектесетін құралдар мен құрылғылар. 3. Материалдардың қасиеттері мен механикасы туралы теориялық білімді олардың дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін жіптерді практикалық орналастыруға біріктіру.
		Білімдер: 4, 5 разрядтар 1. Ықтимал қиылыстар мен түйіндерді болжау үшін жіптердің қозғалысына байланысты механика принциптері. 2. Әр түрлі жіптердің қасиеттері (мысалы, беріктік, серпімділік), бұл олардың тоқу тәртібіне әсер етеді. 3. Жіптердің дұрыс орналаспауына байланысты негізгі проблемалар және олардың өнім сапасына әсері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
	Дағды 2: Жіптердің күйін (мысалы, тозу немесе тоқу) және олардың матаның сапасына әсерін бағалау мүмкіндігі.	Машықтар: 5 разряд 1. Матаның сапасына әсер етуі мүмкін зақымданулар, тозулар немесе ақаулар үшін жіптерді визуалды тексеру. 2. Матаның беріктігі мен сыртқы түріне әсерін бағалау үшін жіптердің тоқылғанын анықтаңыз және талдаңыз.
	Білімдер: 5 разряд 1. Тозу мен ақауларды анықтау тәсілдерін қоса алғанда, жіптердің жай-күйін визуалды және аспаптық бақылау әдістері мен әдістері. 2. Ықтимал жіп ақауларының түрлері (мысалы, тарылту, түйіндер, тоқу) және олардың соңғы өнімге әсері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Толтыру процесін жеңілдету үшін арнайы құралдарды (мысалы, толтырғыштар, инелер, ілгектер) қолданыңыз.	Дағды 1: Жіпті басқару үшін ілгектерді пайдалану мүмкіндігі және оны орау кезінде бағыттау, бұл шатасудың алдын алады.	Машықтар: 4, 5 разрядтар 1. Жіптерді тоқу станогына тез және дәл салу үшін әр түрлі толтырғыштарды қолданыңыз (мысалы, қолмен және автоматты). 2. Жіптің үзілуіне немесе жеткіліксіз кернеуіне жол бермеу үшін жіптің керілуін ілгектермен бақылаңыз. 3. Жұмыстың ерекшелігіне және жіптердің түріне байланысты әр түрлі ілгектерді қолданыңыз.
		Білімдер: 4, 5 разрядтар 1. Ілгектердің әртүрлі түрлері және олардың жіптерді басқаруға арналған мақсаттары (мысалы, ұзын, қысқа, мамандандырылған). 2. ілгектерді пайдалану кезінде жіптердің шатасуын болдырмаудың әдістері мен стратегиялары 3. Жіптерді дұрыс толтыру критерийлері, соның ішінде кернеу, бағыт және орналасу, бұл соңғы өнімнің сапасын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады

	Дағды 2: Жіптер мен маталардың әртүрлі түрлеріне сәйкес инелерді таңдау және пайдалану мүмкіндігі, олардың сенімді толтырылуын қамтамасыз етеді.	Машықтар: 4, 5 разрядтар 1. Жіптер мен маталардың сипаттамаларына байланысты инелердің қолайлы түрлерін ажыратыңыз және таңдаңыз (мысалы, қалың, жұқа, арнайы мақсаттағы). 2. Сенімді тігісті қамтамасыз ету үшін жіптерді инелерге дұрыс салыңыз, кернеу мен толтыру бұрышын ескере отырып. 3. Жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін инелерді таңдау және пайдалану бойынша белгіленген стандарттар мен нұсқауларды орындаңыз.	
		Білімдер: 4, 5 разрядтар 1. Инелердің әртүрлі түрлері (мысалы, әмбебап, джинсы үшін, джинсы үшін) және маталар мен жіптердің сипаттамаларына байланысты олардың мақсаты. 2. Сенімділікті арттыру үшін жіптерді инелерге толтырудың әртүрлі әдістері және әр әдістің ерекшеліктері. 3. Тоқу процесінде оңтайлы нәтижеге қол жеткізу үшін инелерді пайдалану бойынша өндірушілердің ұсыныстары мен стандарттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Шығармашылық және шығармашылық Егжей-тегжейге назар аудару Қолды жақсы үйлестіру Жақсы көру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы "Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог (жалпы профиль)	
28. Кәсіптің карточкасы «Матаны өңдеуші»:			
Топтың коды:	8152-1		
Қызмет атауының коды:	8152-1-017		
Кәсіптің атауы:	Матаны өңдеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	44-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (44-шығарылым) бекіту туралы" 2013 жылғы 26 ақпандағы № 73-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 07 наурызда № 8356 тіркелді. Матаны өңдеуші, 4-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Тоқыма өндірісі (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-2-044 - Талшықтарды өңдеуші (тоқыма галантерея өндірісі)		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Тоқыма материалдарының жоғары сапасы мен стандарттарға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін оларды өңдеу және әрлеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Әрлеу материалдарын, соның ішінде сұрыптау мен төсеуді тексеру және дайындау. 2. Белгіленген стандарттарға сәйкес әрлеудің әртүрлі технологияларын (бояу, жуу, сіңдіру) қолдану. 3. Маталарды әрлеуге арналған машиналар мен жабдықтарды орнату және техникалық қызмет көрсету. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Әрлеу материалдарын, соның ішінде сұрыптау мен төсеуді тексеру және дайындау.	Дағды 1: Маталардың әрлеуге жарамдылығын анықтау үшін олардың физикалық және химиялық сипаттамаларын (тығыздығы, құрамы, түсі, ақауларының болуы) бағалау мүмкіндігі	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіндердің тығыздығы мен қалыңдығын өлшеу үшін сызғыштарды, микрометрлерді және басқа құралдарды пайдалану дұрыс. 2. Визуалды талдау кезінде тері тесігі, дақ немесе біркелкі емес түс сияқты ақауларды анықтау. 3. Матаның сапасын анықтау үшін негізгі сынақтарды (мысалы, кішірейту, жарыққа төзімділік) өткізіңіз. <p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі талшықтар (табиғи және синтетикалық) және олардың қасиеттері, бұл матаның әрлеу әрекеті туралы қорытынды жасауға мүмкіндік береді. 2. Қауіпсіздік ережелері. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
	Дағды 2: Маталардың топтарын олардың мақсатына қарай бөлу мүмкіндігі (мысалы, киім, қаптау, декор үшін).	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маталарды олардың құрылымын, құрамын және мақсатын ескере отырып, санаттарға бөліңіз. 2. Матаның (киім, қаптау, декор) қандай мақсаттарға арналғанын оның сипаттамаларына қарай бағалаңыз. <p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маталардың әртүрлі түрлері және олардың қасиеттері (мақта, зығыр, жүн, синтетикалық талшықтар және т.б.) және оларды әртүрлі салаларда қолдану. 2. Маталарды өндіру және өңдеу процестері, соның ішінде оларды қолдануға әсер етуі мүмкін әрлеу және бояу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады	
	Еңбек функциясы 2: Белгіленген стандарттарға сәйкес әрлеудің әртүрлі технологияларын (бояу, жуу, сіңдіру) қолдану.	Дағды 1: Материалдың түріне және қажетті әсерге байланысты маталарды бояудың әртүрлі әдістерін (тікелей, диффузиялық, суық және т.б.) қолданыңыз.	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін маталарды дұрыс дайындаңыз, соның ішінде оларды тазалау және кондиционерлеу. 2. Матаның түріне және қажетті нәтижеге байланысты бояудың ең қолайлы әдісін анықтаңыз (мысалы, тікелей, диффузиялық, суық). 3. Әрлеу машиналарында, шөгілмейтін әрлеуге арналған агрегаттарда матаны өңдеу процесін жүргізуді, қаракөлшектің суретін жасау үшін технологиялық режимге сәйкес түкті матаны булау және престеу жолымен әрлеуді жүзеге асыру. 4. Технологиялық шөгудің берілген пайызын алу үшін шөгілетін машиналарды конфигурациялаңыз.

		Білімдер: 4 разряд 1. Матаның материалына байланысты бояғыштардың әртүрлі түрлері (мысалы, реактивті, қышқыл, тұзу) және оларды қолдану. 2. Бояу нәтижесіне әсер ететін негізгі параметрлер (температура, уақыт, РН, бояғыш концентрациясы).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
	Дағды 2: Матаның түріне және ластануына байланысты ең қолайлы жуу әдісін (мысалы, қолмен, машинамен, арнайы қоспаларды қолдану) анықтау мүмкіндігі.	Машықтар: 4 разряд 1. Жуу әдісін таңдау үшін матаның түрін (мысалы, табиғи, синтетикалық) және оның сипаттамаларын (беріктігі, нәзіктігі) бағалаңыз. 2. Матаның ластану деңгейін бағалаңыз және сәйкес әдісті таңдаңыз (мысалы, кішкене дақтар үшін жеңіл жуу немесе ауыр ластану үшін қарқынды жуу).
		Білімдер: 4 разряд 1. Маталардың әртүрлі түрлері (мақта, зығыр, жүн, синтетикалық талшықтар) және олардың қасиеттері, соның ішінде жууға төзімділік. 2. Әр түрлі жуғыш заттар және олардың қасиеттері, соның ішінде арнайы қоспалар (ағартқыштар, дақ кетіргіштер) және олардың матаға әсері. 3. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Маталарды әрлеуге арналған машиналар мен жабдықтарды орнату және техникалық қызмет көрсету.	Дағды 1: Жабдықтың техникалық нұсқаулықтары мен нұсқаулықтарын мұқият оқып, түсіну қабілеті.	Машықтар: 4 разряд 1. Нұсқауларды дәл орындау үшін техникалық нұсқаулықта қолданылатын арнайы терминологияны түсіну. 2. Нұсқаулар мен орындалған операциялар негізінде журналдар мен есептерді дұрыс толтырыңыз.
		Білімдер: 4 разряд 1. Мамандандырылған терминдер мен анықтамалар. 2. Диагностика және ақаулықтарды жою әдістері. 3. Қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Зейінді шоғырландыру және бақылау Жауапкершілік Жақсы көру Қолды жақсы үйлестіру Егжей-тегжейге назар аудару	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жеңіл өнеркәсіп өнімінің қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентін қабылдау туралы" Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 шешімі, ГОСТ 15166-86: Тоқыма материалдарының бояуын анықтау әдістеріне арналған Стандарт. ГОСТ 10551-2011: матаның беріктігі мен тозуға төзімділігі бойынша стандарттары.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

29. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

Ораз А.К. руководитель Управления легкой промышленности Комитета промышленности Министерства

промышленности и строительства РК, +7 (717) 264 85 97, a.isabekova@mps.gov.kz

30. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Саморегулируемая организация Союз юридических лиц и индивидуальных предпринимателей
«Национальное объединение предприятий легкой промышленности «Qaz Textile Industry»

Жоба жетекшісі:

Уахитова Г.Б.

E-mail: info@qaztexindustry.kz

Телефон нөмірі: +7 (705) 299 88 28

Орындаушылар:

Ешжанов А.А., +7 (747) 565 56 08, info@qaztexindustry.kz

Конысбеков С.М., +7 (747) 565 56 08, info@qaztexindustry.kz

31. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 7 , 18.03.2025 г.

32. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 28.07.2025 г.

33. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

34. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2025 г.

35. Бағдарлы қайта қарау күні: 31.12.2028 г.